Влада–радам!

Газета
Верховної
Ради України

Голос України

№ 13 (2260) ▪ Вівторок, 25 січня 2000 року ▪ Ціна договірна

День Соборності навіки увійшов в історію нашої країни.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

16

▪ *1872 р. Народився Микола Скрипник, відомий український більшовик, після революції — державний діяч України.*

▪ *1919 р. Трудовий конгрес України, законодавчий орган УНР, підтвердив верховну владу Директорії, ухвалив тимчасову Конституцію УНР.*

▪ *1965 р. Йосип Сліпий висвячений на кардинала Української греко-католицької церкви.*

▪ *1992 р. Україна встановила дипломатичні відносини з Арабською Республікою Єгипет.*

25 січня

Сесію почнуть з обрання керівництва

Чергова сесія Верховної Ради, призначена парламентською більшістю на 1 лютого, почнеться, найімовірніше, з обрання нового Голови ВР і першого заступника.

Про це після завершення IV сесії в розмові з журналістами повідомив заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук, який головує на сесії більшості в Українському домі. Він підтвердив, що сесія відбудеться в будинку парламенту.

За його словами, повідомляє «Інтерфакс-Україна», кандидатури на керівні пости розглянуть на найближчому засіданні координаційної ради депутатської більшості. Водночас він підкреслив, що кандидатури на керівні пости в парламенті виноситимуть пакетом.

В. Медведчук також виключив можливість саморозпуску Верховної Ради, нагадавши, що таку пропозицію підтримав лише 91 депутат.

Парламентська криза — не вина більшості

Президент України Леонід Кучма не вважає, що до парламентської кризи призвело створення більшості у Верховній Раді. «Парламентарії збагнули, що в умовах невизначеності, безвідповідальності працювати не може жодна установа, в тому числі й законодавчий орган», — заявив глава держави в інтерв'ю журналістам. Л. Кучма знову підтвердив, що не має наміру відмовлятися від ідеї проведення референдуму, навіть якщо депутати самостійно приймуть рішення про скасування депутатської недоторканності. «А до чого тут я? Я лише підписав указ про проведення референдуму з народної ініціативи», — сказав Президент.

Головною темою сесії все-таки будуть події в Чечні

Глава делегації Верховної Ради України в Парламентській Асамблеї Ради Європи Борис Олійник на вчорашньому засіданні Бюро асамблеї у Страсбурзі порушив питання про необхідність розглянути ситуацію, що склалася в Україні. Про це повідомив на прес-конференції президент ПАРЄ лорд Рассел-Джонстон. Сам президент, пославшись на відсутність детальної інформації і специфіку ситуації, коментувати наші події відмовився. Він заявив, що висновки можна буде зробити лише після візиту в Україну доповідачів Моніторингового комітету ПАРЄ. За попередньою інформацією, візит має відбутися вже в лютому.

(Закінчення на 6-й стор.).

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про племінне тваринництво»

4-5

Приречені до... альтернативи: або за грати, або...

10

«У Вінниці я гостював у Коцюбинського...»

12

Офіційно

Спершу економіка, а політика потім

Учора глава української держави Леонід Кучма прибув до Москви на саміт Співдружності Незалежних Держав. Під час зустрічі передбачено і двосторонні переговори. Зокрема, Президент України і виконувач обов'язків Президента РФ Володимир Путін на зустрічі 25 січня у Москві обговорять проблему поновлення постачання російської нафти до України. Про це повідомив журналістам міністр палива та енергетики РФ Віктор Калюжний, який побував з візитом в Україні.

Російська сторона наполягала на припиненні несанкціонованого відбирання російського газу та його реекспорту до третіх країн. З цією метою Москва запропонувала Києву передати в оренду РАТ «Газпром» систему експортних газопроводів, які проходять через Україну, за збереження нинішнього рівня плати за їхню експлуатацію. Питання поновлення постачання нафти тісно пов'язано з тарифами на її транспортування української територією. Він пояснив, що російська сторона пропонує обчислювати ці показники за погодженою методикою на базі тарифів, які існували до 1996 року. Глава Мінпаливенерго також вважає, що проведення погоджених економічних заходів дасть можливість виробити єдиний енергетичний баланс двох країн. Він наголосив, що Білорусь і Казахстан уже погодилися на участь у цій роботі з Росією, а з Туркменистаном це питання розробляють. На саміті в Москві розмову буде продовжено.

(Матеріал про саміт країн СНД у Москві читайте на 6-й стор.).

Мрія шахтарської дитини – тарілка манної каші

Вони не сироти, не бомжі, не малолітні злочинці. У них є дах над головою, батьки, у батьків — робота. А немає в них ні планів, ні мрій про майбутнє. Вони — шахтарські діти. Це — вирок.

(Закінчення на 11-й стор.).

Нове «серце» для «Славути»

Сьогодні СП «АвтоЗАЗ-DAEWOO» презентує новий двигун з робочим об'ємом 1,2 літра для автомобіля «Славута».

Від свого попередника, що встановлювався на «Таврiях» і мав об'єм 1,1 літра, він відрізняється 17 деталями, зміненими поршнем, колінвалом, карбюратором, а також потужністю — додалося 5 кінських сил.

Двигун мелітопольських моторобудівників успішно пройшов комплексні випробування на полігоні в підмосковному Димитрові. Конструктори уже міркують над варіантами нового силового агрегата з електронним вприскуванням.

▪ *Столична адміністрація надаватиме інвалідам I групи щомісячну матеріальну доплату до пенсії (50% від нарахованої суми) для сплати житлово-комунальних послуг.*

▪ *В Якутії в умовах низьких температур розпочались випробування літака Ан-140.*

▪ *У безробітного мешканця Запоріжжя вилучено цілий арсенал зброї — кулемет, гвинтівку, газовий пістолет, чотири мінометні міни, 5 штик-ножів і 190 патронів.*

P. S.

В Україні очікується погіршення погоди

У номер

Київ

Першолютневі пікети

Народно-демократична партія України закликала всі партії державницько-демократичного спрямування і всіх свідомих громадян прийти в день відкриття V сесії Верховної Ради до її будинку, щоб підтримати парламентську більшість у її прагненні налагодити конструктивну роботу. НДП підтримує рішення більшості про відкликання Голови ВР Олександра Ткаченка і його першого заступника Адама Мартинюка.

Не протиставляти референдум парламентові

Окремі питання, винесені на всеукраїнський референдум, є некоректними з правової та політичної точок зору, — вважає політрада Партії зелених України. Рішення про його проведення, йдеться в заяві політради ПЗУ, «по суті, протиставляє референдум парламентській процедурі ухвалення рішень».

На думку зелених, дострокове припинення повноважень ВР Президентом, якщо вона протягом одного місяця не змогла сформувати постійно діючу парламентську більшість, було б доречне в разі надання ВР права формувати уряд. Запровадження двопалатного парламенту в унітарній, а не федеративній державі «перетворює одну з палат на арену боротьби регіональних еліт і знаряддя протиставлення їхніх інтересів вищій державній владі». Зелені заперечують і пропозицію зменшити кількість народних депутатів з 450 до 300, бо «кваліфікований розгляд тисяч законопроектів потребує значного депутатського ресурсу».

Кучму — на третій строк? Не виключено

«Інтерфакс-Україна» повідомляє, що колишній помічник Президента України народний депутат Олександр Волков не виключає наявності правових підстав для висування кандидатури Леоніда Кучми на третій президентський строк.

«Ще неясно, за якою Конституцією ми обирали нинішнього Президента. Ви ж знаєте, коли його обирали перший раз, Конституції ще не було, а саме в Конституції 1996 року написано, що Президент може обіймати посаду не більш як два терміни. А закон не має зворотної сили», —заявив О. Волков у інтерв'ю тижневику «Політика і Культура».

За його словами, у разі, якщо «завтра до влади прийде хтось інший, він захоче розправитися зі своїми опонентами». Проте, переконаний депутат, своє «останнє слово ще не сказали ні глава держави, ні люди, які розраховують на перемогу в 2004 році».

Нагадаємо, Конституція проголошує: «Одна й та сама особа не може бути Президентом України більш як два терміни поспіль».

Зазначимо також, що нинішнього Президента перший раз обирали за законом про вибори Президента і чинною тоді Конституцією, у якій було сказано, що одна й та сама особа не може бути Президентом більш як два терміни поспіль».

Дніпропетровськ

Будуть гроші — буде шахта

Цього тижня поблизу Павлограда на Дніпропетровщині поновлюють будівництво шахти «Західнодонбаська» № 6/42. Її спорудження почалося ще 1984 року, але згодом загальмувалося, а потім і зовсім припинилося.

Обласна держадміністрація, яка прийняла рішення неодмінно ввести в дію шахту в серпні цього року, вважає, що вона не лише надасть нові робочі місця, а й сприятиме розв'язанню паливно-енергетичних проблем регіону. Та з необхідних для завершення пускового комплексу майже 60 мільйонів гривень поки що знайдено тільки 32 млн.

Фотофакт

Останніми днями сильні снігопади ускладнили ситуацію у Львові. Мерії довелося залучити населення до розчищення вулиць від снігу.

Фото Євгена КРАВСА (ДІНАУ).

Зі Звернення Голови Верховної Ради України О. М. Ткаченка до депутатів усіх рівнів, до народу України

Шановні обранці народу!

Дорогі співвітчизники!

Вважаю своїм громадянським обов'язком поінформувати вас про те, що тиск, обман і диктат посадових осіб і адміністративних органів на волевиявлення громадян, що мали місце під час виборів Президента України, не стали ганебними поодинокими фактами в молодій історії України.

Організатори цього явища докладають неймовірні зусилля для того, щоб узаконити диктатуру олігархів, які при потуранні влади неправедно розбагатіли за рахунок привласнення загальнонародного добра, і поширити свій диктат на всі сфери життя громадян України.

Усе більше виявляється нехтування законів особами виконавчої влади, впровадження в політичне і економічне життя розпоряджень, які свідчать про явне ігнорування принципів демократичного суспільства.

Як правило, ці протизаконні дії по-фарисейському «освячуються» волевиявленням народу, до обіцяного на виборах покращення життя якого ще не зроблено жодного конструктивного кроку.

Натомість іде відверта розправа з опонентами Л. Д. Кучми на виборах. За два місяці звільнено з посад 76 голів районних адміністрацій тих районів, де громадяни підтримали не діючого Президента, а його конкурентів на виборах. Листи до Верховної Ради свідчать про те, що така кампанія ведеться відносно керівників і спеціалістів усіх рівнів.

Водночас заборгованість громадянам у заробітній платі і пенсіях не зменшується, безробіття і злидні множаться.

Сьогодні прицільний удар завдається Верховній Раді України, яка поки що залишається єдиним загальнодержавним органом, де вільно висловлюються думки, де критикується посадовець будь-якого рангу, де уважно стежать за пульсом народного життя, бо кожний депутат постійно спілкується з громадянами у своєму виборчому окрузі.

Верховна Рада не принижує свій конституційний статус, працює в рамках визначених Конституцією і довірених виборцями повноважень. Лише за період четвертої сесії, яка щойно завершилася, прийнято майже 140 законів, розглянуто в першому і другому читаннях 80 законопроектів, ратифіковано 24 міжнародні угоди. Це значно більше, аніж за таку саму за часом другу сесію.

Наводжу ці сухі цифри лише для того, щоб ви, шановні співвітчизники, усвідомили: розгорнуте на підконтрольному президентській вертикалі телебаченні, в деяких інших засобах масової інформації паплюження Верховної Ради є одним із тактичних кроків до того, щоб зробити з неї кишеньковий парламент, маріонетку, яка покірливо узаконюватиме здійснення в Україні задумів олігархів та політики деяких чужоземних порадників, які наполегливо відстоюють інтереси своїх урядів і народів.

Другим з таких тактичних кроків є оголошення начебто з народної ініціативи референдуму про недовіру Верховній Раді. Передусім організаторам такої акції потрібно було б зважати на те, що в суспільстві ще немає завершеного закону про порядок проведення референдумів. Зусилля Верховної Ради терміново його доопрацювати було проігноровано. По-друге. Менш як два роки тому 22,5 мільйона виборців наділили своїми повноваженнями і довірою 445 депутатів. У кожного з них є свій виборчий округ. Є лідери партій і фракцій, які також отримали довіру виборців. То, може, логічно запитати людей у кожному окрузі про оцінку роботи їхніх депутатів і не витрачати марно близько 60 мільйонів дефіцитних бюджетних гривень?

Сьогодні замість того, щоб сприяти об'єднанню різних політичних сил парламенту для конструктивних дій по законодавчому забезпеченню подолання кризи, покращенню життя народу, запланована гра по розколу парламенту, категоричному розмежуванню депутатів з різними політичними поглядами. Робиться це з відвертим ігноруванням наших законів, загальноприйнятих норм етики і людських стосунків.

Я, Голова Верховної Ради України, обраний більшістю депутатів і без коливань завжди підкоряюся рішенням більшості, випрацюваним відповідно до Конституції і Регламенту. За цю високу і відповідальну посаду не чіпляюся. Готовий звільнити її, якщо буде прийнято відповідне до законів рішення. Я лише відстоюю конституційний порядок. Зі всією відповідальністю заявляю: зараз належно оформленої більшості немає. Якщо зняти маскуючу приманливу обгортку з заявленої депутатської більшості, про яку настійно говорять депутати Л. Кравчук і О. Карпов, то такої більшості насправді не існує. Так, справді в парламенті є група десь у 150 (не 150, а понад 240. — **Ред.**) депутатів, які відверто виступають проти приблизно такої ж частини лівих сил. Їхні погляди на здійснюваний політичний і економічний курс не збігаються. Це відповідає і структурі суспільства, яке на виборах наділило одних і других своєю довірою.

Ганебність протистояння полягає в тому, що частина депутатів, яка підтримується Президентом і органами влади, шляхом залякування, підкупу, обману і шантажу змушує іншу групу депутатів розписатися в тому, що вони поділяють їхні політичні погляди і робитимуть все те, що їм накажуть ініціатори цієї справи. Вони вимагають від узятих у такий спосіб у заручники депутатів лише голосування підписами у відомості, підняттям руки у залі або за висвіченим на табло поіменним списком. Таким чином, депутата-заручника позбавляють конституційного права висловлення власної думки. Хіба це не кримінальний злочин?!

А як класифікувати те, що у депутата просто відбирається картка й інша особа голосує за нього так, як їй заманеться? Хіба можна навіть подумати про таке у вищому законодавчому органі держави? Ні, бо це ганьбить нас усіх.

На моє глибоке переконання, політично виважені, чесні депутати мають усе зробити для того, щоб не передати влади до рук нечесних людей, порушників законів, які рано чи пізно за це відповідатимуть. Нам потрібно зробити все можливе, щоб припинити спровоковане протистояння між депутатами.

Ми маємо допомогти деяким нашим колегам звільнитися від насилля, повернути їм право вільно висловлювати свої переконання.

Звертаюся до вас, колеги депутати всіх рівнів, у цей складний період посилення загрози диктатури: будьте розважливими й активними захисниками принципів демократії, тісніше співпрацюйте з виборцями, наполегливіше захищайте їхнє і своє благополуччя і майбутнє.

Звертаюся до вас, дорогі співвітчизники, з порадою не піддаватися поспішним емоційним висновкам, що нав'язуються деякими каналами телебачення, частіше спілкуватися зі своїми обранцями. Підтримуйте їх у цей непростий час, передавайте через них свої істинні побажання й потреби.

У цей вирішальний момент тільки спільно ми зможемо відвести загрозу диктатури, разом відстояти для дітей і онуків благородні принципи свободи і демократії».

Від редакції. **Ми надали в нинішньому номері газети слово і координаторові більшості Л. М. Кравчуку, і О. М. Ткаченку. Бо як не трактувати позицію останнього, а він має підтримку десь 160-170 народних депутатів, отже, має право висловитися. І не раз.**

Ми тільки прибрали зі звернення персональні атаки на окремих депутатів, бо за ними може стояти для газети судова відповідальність і штрафні санкції.

Ліві — за дострокові вибори парламенту

З прес-конференції меншості у Верховній Раді

У п'ятницю, 21 січня, ліва меншість у Верховній Раді провела прес-конференцію, на якій оприлюднила своє бачення розвитку політичного протистояння у стінах парламенту. Вони вважають дії більшості неправовими, що ведуть до встановлення в Україні диктатури.

На думку Олександра Ткаченка, такий розвиток ситуації потрібний насамперед Президентові, оскільки той узяв певні зобов'язання перед Міжнародним валютним фондом. Проте він вважає: поки що законодавче поле формувала Верховна Рада, а глава держави, окрім кількох указів, нічим себе не проявив. Олександр Ткаченко звернув увагу на економічні проблеми, які насамперед повинна вирішувати виконавча влада, а не втручатися в роботу вищого законодавчого органу.

А лідер комуністів Петро Симоненко стверджував: єдиний гарант дотримання Конституції сьогодні — не Президент, а Верховна Рада. І взагалі лише ліва меншість веде жорстку боротьбу з корупцією і організованою злочинністю. Як приклад, він назвав кілька прізвищ осіб, які обійняли в уряді високі посади. Петро Симоненко заявив також, що він проти розпуску Верховної Ради, але вважає за необхідне провести дострокові вибори.

Олександр Ткаченко, відповідаючи на запитання про подальші кроки меншості, наголосив, що буде зроблене подання до Конституційного Суду, ряд представників від лівих фракцій делеговано для зустрічі з Президентом. Водночас він повідомив, що підготовлено звернення до депутатів усіх рівнів, українського народу, а також до Ради Європи. Про ситуацію, яка складається у Верховній Раді, ліві поінформували також російську Державну Думу.

Володимир КОРОЛЮК.

Постанова Верховної Ради України

Про відкликання Голови Верховної Ради України

У зв'язку з численними та грубими порушеннями Регламенту Верховної Ради України — упередженим веденням пленарних засідань, відмовою винесення на голосування проектів постанов Верховної Ради України, неналежною організацією розгляду питань, запропонованих народними депутатами України, нествореннем рівних можливостей депутатам для участі в обговоренні питань, незабезпеченням дотримання Регламенту, порушенням етичних норм поведінки, регулярним коментуванням позицій депутатів та наданням оцінок промовцям на пленарних засіданнях, недотриманням норм щодо закриття пленарних засідань у зв'язку з відсутністю на засіданні необхідної кількості депутатів, недотриманням процедури прийняття рішень (пункти 1—3, 6—8 частини першої статті 3.1.3, частина друга статті 3.1.3, частина п'ята статті 3.1.6, глави 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 та 3.8, розділ 6 Регламенту Верховної Ради України) Головою Верховної Ради України Ткаченком О. М., ненаданням ним усупереч частині першій статті 1.2 Регламенту Верховної Ради України можливості виконання функцій головуючого іншим особам та фізичним перешкоджанням веденню засідань Верховна Рада України відповідно до частини першої статті 88 Конституції України **постановляє:**

1. Відкликати Ткаченка Олександра Миколайовича з посади Голови Верховної Ради України.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Заступник Голови Верховної Ради України В. МЕДВЕДЧУК.

м. Київ,
21 січня 2000 року.
№ 1401-XIV.

Леонід КРАВЧУК, координатор парламентської більшості у Верховній Раді України:

Ми виконали волю народу

13 січня 11 парламентських фракцій заявили про створення більшості у Верховній Раді. Шлях до цієї події — нелегкий, тернистий, означений віхами протистоянь і непорозумінь. А тому не можна говорити, що це рішення — спонтанне, ситуативне.

Відсутність більшості у вищому законодавчому органі відчувалася давно, як і потреба в її формуванні. І під час роботи Верховної Ради 12-го скликання, і 13-го, і — особливо — нині. Адже від того, що важко вирішувалися корінні повноваження парламенту —прийняття потрібних законів — страждав народ, завдавалися збитки державі.

Окрім того, зауважу, часто-густо парламентська трибуна використовувалася як ристалище для постійних політичних сутичок і протистоянь. Безумовно, цей чинник не міг не стояти на перешкоді плідній законодавчій роботі, хоч які цифри не наводилися б у заключних промовах на сесіях та на прес-конференціях. Бо не завжди кількість переходить у якість.

Проте рано чи пізно настає, як мовиться, момент істини. Таким моментом істини — для нас, народних депутатів України, народу і держави — стали президентські вибори. Саме в цей період протистояння політичних сил набуло в деякі моменти загрозливого характеру.

Вибори розставили крапки над «і». Народ підтримав Леоніда Кучму, який вів український корабель у напрямі розбудови держави.

Момент істини

У ході передвиборної кампанії я мав змогу побувати в багатьох областях, подолавши на автомобілі понад 5 тисяч кілометрів, зустрітися з багатьма громадянами нашої держави. Всі говорили одне: «Так, ми живемо погано, хочемо краще, але не волієм повертатися назад, бо не прагнемо комуністичного раю. Ми все бачили, все відчули на власній шкірі, як наші діди і батьки. Отож зробіть усе, щоб комуністи не прийшли до влади».

Це — філософія не просто людей, а громадян. Адже, якщо чесно, я вперше відчув таке прагнення людей не допустити повернення комуністичної влади. Бо, переконаний, така сутність, як державність, незалежність, демократія, європейський вибір, цивілізація, національна гордість уже увійшли у свідомість людей.

Тому можна зрозуміти тих, хто зазнав поразки і прагне підсолодити її, шукаючи щоразу якісь виправдання. Однак, як бачимо, не можна узагальнювати. Треба уміти програвати.

Горе наших опонентів у тому, що вони не вміють визнати власної поразки. А демократія полягає в тому, що хто виграв, той очолює владу. Решта не робить з поразки трагедію, не засуджує всіх і вся, не відкидає результати виборів і не звертається по допомогу до іноземних держав.

Новий етап

Парламентська більшість, хто що б не говорив, утворена у суворій відповідності до Основного Закону і Регламенту. 84, 85, 91 статті Конституції точно визначають дії депутатів у Верховній Раді.

На жаль, нам не дали провести усі рішення в сесійній залі через брутальне порушення Регламенту Головою Верховної Ради. Ми змушені були знайти інше приміщення, щоб, окрім усього, не сталося ніяких непорозумінь, у тому числі із застосуванням сили. А таке було можливо в минулий четвер. І я вдячний усім депутатам (і лівим, і правим), що вони не піддалися на провокації і втрималися від походу «стінка на стінку».

Саме тому 21 січня в Українському домі 242 депутати не просто зібрались, але й поіменно, відкрито проголосували і щодо Регламенту, і щодо відкликання Голови Верховної Ради та його першого заступника, прийняли низку інших документів.

Переконаний: в історії розвитку українського парламентаризму розпочався новий етап. Новий, оскільки вперше організаційно сформувалася і зареєструвалася, почала діяти за демократичними принципами більшість.

Амбіції і амуніція

Прикро, але до останнього часу в парламенті панувала зовсім інша атмосфера, що заважало консолідувати, зцементувати депутатський корпус. Гадаю, вина за такий розвиток подій у найвищому законодавчому органі повністю лягає на Олександра Ткаченка.

Коли його обрали на посаду Голови Верховної Ради, я з парламентської трибуни сказав: «Я за вас не голосував. Але вас обрала більшість. І як законослухняна людина, я хочу, щоб ми співпрацювали». Тоді я вважав: він —проста людина і те, що інколи себе так несе, — це нічого не означає. Усі ж бачать його простоту, яка межує з безпосередністю, і це дасть можливість співпрацювати депутатам, аби Верховна Рада виконувала свої функції.

Однак, схоже, уже дорогою до парламентської трибуни Олександр Ткаченко думав про своє президентство, а не про роботу парламенту. Бо, як інакше розцінити те, що вже через кілька днів після обрання Головою Верховної Ради, на урочистому зібранні почав робити переоцінку історичних подій, давати оцінки постатям?

Зрозуміло, кожен має право на власний погляд, на власну характеристику історичних етапів, але ж треба зважати і на свої повноваження, бути реалістом. Треба хоча б розуміти, що ти вже говориш не як окремо взятий депутат, а як глава парламенту. А ота заява — «я не перша і не друга особа в державі» — чого варта?! Якщо ти не перший і не другий, то, може, ніякий? Амбіції доводять, як бачимо, до абсурду.

Трибуна — не трибунал

Це головна, якщо не найголовніша, причина того, що Верховна Рада останнім часом перетворилася у своєрідний трибунал, де слово отримують насамперед політичні «кілери», так звані «бойовики». Ці люди не мають ані внутрішньої, ані політичної культури, не знають таких понять, як людяність, чемність, відповідальність за власні слова. Варто було лише послухати їхні виступи минулого тижня, які базуються на огульних прокльонах і звинуваченнях.

Звичайно, трансформаційні процеси ніколи не проходили безболісно. І можна знайти у державі багато різних негативних прикладів, у тому числі казнокрадства. Однак ніколи не можна узагальнювати, начіплювати на всіх людей ярлики. Але в цьому якраз і полягає роль «бойовиків», «кілерів», які з трибуни Верховної Ради безпідставно звинувачують людей, судять, а то й навіть обіцяють розстріляти. Залишилося одне: перетворити кабінети Верховної Ради у камери тортур і використати цих «бойовиків» у відповідній ролі. Що-що, а Комуністична партія навчилася карати.

І тоді не треба ані судової влади, ані прокуратури.

Таке в нашій історії уже було. Судилищем виступало Політбюро ЦК ВКП(б).

Від протистояння — до співпраці

Наші наступні кроки — кроки конструктивної співпраці з урядом. Кабінет Міністрів, як відомо, має підготувати програму своєї діяльності. У її розробці братимуть участь і народні обранці. Для того, щоб підставити плече для її виконання. Не можна бути лише замовником і постійно давати вказівки. Треба працювати разом.

Протистояння лише глибше заганяє державу у болото проблем. Бо замість того, щоб їх розв'язувати, час витрачався на з'ясування відносин з Президентом, Кабінетом Міністрів. І в тому, що й досі не вдалося прийняти бюджет на поточний рік, вина цілком лягає на колишнє керівництво парламенту.

Тому на прапорі більшості і накреслено девіз: «Від протистояння — до співпраці».

Ми не збираємося ставити на коліна чи карати тих, хто програв. Вони — також депутати. І їх, як і нас, обрав народ. Отже, і меншість повинна мати усі можливості для виконання своїх повноважень.

Переконаний, оскільки особисто знаю багатьох і комуністів, і соціалістів, вони також працюватимуть на державу. Як конструктивна опозиція. Понад те, наша парламентська більшість прагне зберегти опозицію. Тому що, образно кажучи: опозиція — це щупак, щоб карась не дрімав. Опозиція є в кожному демократичному суспільстві.

Власне, ми домовилися: одним з перших законодавчих актів, підготовлених більшістю, повинен стати закон про опозицію. Жоден депутат від меншості не зазнаватиме образ від парламентської більшості за свою позицію. Його повноваження визначаються Конституцією і Регламентом, він обраний народом. Парламентська більшість завжди поважала і поважає вибір народу.

Водночас ми хочемо, щоб деструктивні сили не кидали тінь на опозицію. Гадаю, опозиція також повинна задуматися над тим, чи прикрашають її лави «бойовики». Чому саме ці люди повинні визначати рівень культури у парламенті? А інтелектуальний потенціал Верховної Ради дуже високий.

Ми всі — і більшість, і меншість — повинні подумати про відповідальність депутата перед народом. Аби він мав змогу реалізувати цю відповідальність у конкретних законах, конкретних рішеннях, у своїх виступах.

Моя порада меншості: працюйте, добивайтеся більшості, прагніть перемоги на наступних виборах. І ми проти цього рішення народу не скажемо жодного слова. А нині берімося за роботу. Бо опозиція — це також Україна.

Міністерство юстиції визнало легітимними усі рішення парламентської більшості. Ми продовжуємо рухатися курсом незалежності, державності, курсом реформ. І ми йтимемо за будь-яких умов. Бо виконуємо волю виборців, волю народу.

Столиця

Умієм готувати, та не вміємо подавати

Днями в столичному Палаці спорту відбулася закрита одноденна виставка сучасних досягнень науки і техніки. Тут були представлені товари столичних, а також іноземних виробників складної побутової техніки.

Досить широко було представлено й торгову мережу. Це такі відомі торгові центри, як «Україна», ЦУМ, «Дитячий світ»... А організовували виставку спеціально для ділових кіл та керівників міста, щоб виробники могли продемонструвати свої можливості. Адже не секрет, що з кожним роком підприємства зменшують обсяги виробництва. Тому більшість із них змушена була перепрофілюватися на випуск «ходової» нині продукції. Скажімо, «Електронмаш» випускає не тільки касові апарати, а й телевізори. АВІАНТ, крім літаків, виготовляє дитячі аксесуари. Завод Артема випускає пилососи тощо. Але про це не всі знають. Оскільки підприємства не мають коштів на рекламу розкрутку. Тож не випадково ця виставка стала тим рекламним заходом, де підприємства могли продемонструвати свої вироби, а торгівельники пильніше придивитися до пропонованого. А столична влада, у свою чергу, — оцінити можливості і виробників, і торгівельників. Найголовніше ж завдання —витіснити почасти низькопробну іноземну продукцію.

Звичайно, прикро було дивитися на те, що серед майже 5000 дитячих іграшок іноземного виробництва тільки невеличкий куточок займали вітчизняні. Як з'ясувалося, в Україні нині всього 13 виробників іграшок. Три з них — у Києві. Не дивно, що під час огляду дитячих стендів у міського голови Олександра Омельченка виникло чимало запитань до виробників. Один з них поскаржився: мовляв, його іграшок не беруть у торгову мережу. Але на зустрічне запитання, кого він знає із директорів магазинів чи ринків, директор відповісти не спромігся. Звідси й висновок: «старі» керівники за звичкою чекають, поки їх хтось знайде, а сьогодні потрібно самому вміти себе запропонувати і виборoти місце на ринку.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

У номер

Москва

Дружня порада

Голова Держдуми РФ Геннадій Селезньов звернувся до Президента України Леоніда Кучми із закликом уникати неконституційних дій у взаємовідносинах з Верховною Радою. Так він реагував на звернення до нього Олександра Ткаченка. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», у зверненні О. Ткаченка йшлося про «розгортання в Україні президентською вертикаллю діяльності з обмеження демократичних прав і свобод громадян, підмінення їх диктатурою Президента, виконавчих органів влади». Глава Держдуми висловив сподівання, що в Україні «запанує здоровий глузд і буде знайдено виважені та взаємоприйнятні розв'язання для виходу із кризи».

Київ

МВС готове «пред'явити рахунок» депутатам

Міністр внутрішніх справ України Юрій Кравченко готовий після проведення референдуму «пред'явити дуже серйозний рахунок щодо порушення законодавства» деяким народним депутатам.

Про це, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», він заявив минулої п'ятниці на прес-конференції в Києві. Міністр висловив надію, що «здорова частина депутатів прийме рішення про відміну свого імунітету».

Ю. Кравченко також повідомив, що в 2000 році МВС визначило пріоритетними такі напрями, як дотримання державних інтересів на енергоринку, в АПК, охорона громадського порядку, посилення пожежної безпеки, організація контролю за фірмами й підприємствами, які «можуть порушувати чинне законодавство» під час роботи з офшорними зонами.

Крим

Переговори про умови

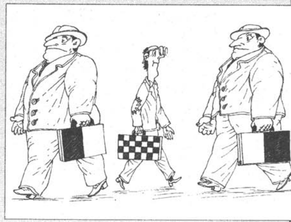
Депутати опозиційної парламентської більшості Верховної Ради Криму мають намір обговорити на переговорах з Головою ВР Леонідом Грачем умови, за яких опозиція припинить бойкотувати проведення сесійного засідання парламенту. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», таке рішення було прийнято на депутатському зібранні фракцій «Злагода» і «Республіка», члени яких і становлять більшість у Верховній Раді автономії. Для переговорів обрано комісію з представників обох фракцій.

Нова сесія кримського парламенту розпочнеться 16 лютого. Якщо до 26 лютого не буде приведено у відповідність із законодавством постанови «Про Регламент Верховної Ради АРК» і «Про засоби з посилення кадрової роботи в АРК», Президент України Леонід Кучма, як зазначалося в листі глави адміністрації Президента В. Литвина Л. Грачу, призупинить їх дію і звернеться до Конституційного Суду.

Дніпропетровськ

Перекрили кисень

У Дніпропетровську під час отримання хабаря в 70 тисяч американських доларів затримано високопоставленого чиновника. Його давав директор відомого у місті підприємства з іноземними інвестиціями «Дніпрокисень». Інакше перекривалася змога реалізовувати свою продукцію, тобто технічний кисень. В інтересах слідства інших подробиць поки що не повідомлено. Окрім того, що затриманий чинив опір. Але журналістам стало відомо, що він не вперше таким чином «розв'язував у регіоні руки» підприємствам з іноземними інвестиціями.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Про внесення змін до Закону України «Про племінне тваринництво»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України «Про племінне тваринництво» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 2, ст.7), виклавши його у такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про племінну справу у тваринництві

Цей Закон визначає загальні правові, економічні та організаційні основи племінної справи у тваринництві, спрямовані на поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин, підвищення економічної ефективності та конкурентоспроможності галузі.

РОЗДІЛ І
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

племінна справа — система зоотехнічних, селекційних та організаційно-господарських заходів, спрямованих на поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин;

племінні (генетичні) ресурси — тварини, сперма, ембріони, яйцеклітини, інкубаційні яйця, які мають племінну (генетичну) цінність;

державна реєстрація племінних тварин і племінних стад — внесення даних про племінних тварин і племінні стада, що мають необхідні для реєстрації генетичну якість та рівень продуктивності, відповідно до державних книг племінних тварин і Державного племінного реєстру з метою формування відповідної бази даних про племінні ресурси;

державні книги племінних тварин — інформаційні бази даних про племінних тварин, що відповідають установленим для реєстрації вимогам;

Державний племінний реєстр — інформаційна база даних про племінні стада, що відповідають установленим для реєстрації вимогам;

ідентифікація тварин — їх нумерація, присвоєння кличок, фотографування тощо, що забезпечує можливість формування інформації про кожну тварину зокрема та встановлення відповідності цієї інформації даній тварині;

поліпшуюча порода — порода, яка використовується для поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин інших порід та виведення нових порід, порідних типів, ліній, родин;

генофондове стадо — чистопородна група тварин, виділена для збереження та відтворення генофонду породи;

племінна тварина — чистопородна або одержана за затвердженою програмою породного вдосконалення тварина, що має племінну (генетичну) цінність і може використовуватися в селекційному процесі відповідно до діючих загальнодержавних програм селекції;

неплемінна продуктивна тварина — тварина, що не має племінної (генетичної) цінності та використовується для одержання певної продукції;

племінне свідоцтво (сертифікат) — документ встановленої форми про походження, продуктивність, тип та інші якості тварин, сперми, ембріонів, яйцеклітин, складений на основі даних офіційного обліку продуктивності, імуногенетичного контролю та офіційної класифікації (оцінки) за типом;

племінна (генетична) цінність — цінність племінних тварин згідно з даними їх фактично визначеного або передбаченого впливу на якість потомків;

селекційне досягнення — створена в результаті цілеспрямованої творчої діяльності група племінних тварин (порода, порідний тип, лінія, родина тощо), яка має нові високі генетичні ознаки та стійко передає їх потомкам;

племінний облік — визначення та внесення до документів з племінної справи (племінної документації) суб'єктами племінного тваринництва даних про походження, продуктивність, тип та інші якості тварин з метою одержання систематизованих відомостей, необхідних для ведення племінної справи;

офіційний облік продуктивності — облік продуктивності тварин, що ведеться державними контролерами-асистентами та підтверджується відповідними організаціями, які здійснюють дослідження якісних показників одержаної продукції;

офіційна класифікація (оцінка) за типом — оцінка у балах типу тварин, проведена експертами-бонітерами;

генетична експертиза походження — ідентифікація тварин лабораторними методами з метою контролю достовірності їх походження;

статус — певний стан (рівень) ведення селекційно-племінної роботи суб'єктами племінної справи у тваринництві.

Стаття 2. Законодавство України про племінну справу у тваринництві

Законодавство України про племінну справу у тваринництві складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, виданих відповідно до нього.

Стаття 3. Сфера дії Закону

Цей Закон регулює відносини в галузі племінної справи у тваринництві, визначає права та обов'язки власників і споживачів племінних (генетичних) ресурсів, встановлює вимоги до якості та порядку використання цих ресурсів, визначає систему селекції та основи державного контролю за дотриманням законодавства про племінну справу у тваринництві, а також порядок фінансування племінної справи у тваринництві.

Стаття 4. Об'єкти племінної справи у тваринництві

Об'єктами племінної справи у тваринництві є велика рогата худоба, свині, вівці, кози, коні, птиця, риба, бджоли, шовкопряди, хутрові звірі, яких розводять з метою одержання від них певної продукції (далі — тварини).

Стаття 5. Суб'єкти племінної справи у тваринництві

Суб'єктами племінної справи у тваринництві є:

власники племінних (генетичних) ресурсів;

підприємства (об'єднання) з племінної справи, селекційні, селекційно-технологічні та селекційно-гібридні центри, іподроми, станції оцінки племінних тварин;

підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, та фізичні особи, які надають відповідні послуги та беруть участь у створенні та використанні племінних (генетичних) ресурсів;

власники неплемінних тварин — споживачі племінних (генетичних) ресурсів та замовники послуг з племінної справи у тваринництві.

Стаття 6. Завдання племінної справи у тваринництві

Завданнями племінної справи у тваринництві є:

створення, збереження, відтворення та раціональне використання племінних (генетичних) ресурсів вищої племінної (генетичної) цінності з метою поліпшення генетичної якості тварин, підвищення економічної ефективності та конкурентоспроможності галузі;

забезпечення функціонування єдиної системи селекції у тваринництві, зокрема ідентифікації племінних тварин, достовірного обліку їх походження і продуктивності, офіційної класифікації (оцінки) за типом, якістю потомків та іншими ознаками, формування інформаційної бази з племінної справи та періодичної публікації в засобах масової інформації аналітичних відомостей з племінної справи та даних комплексної оцінки тварин, стад, типів, порід;

одержання тварин з новими високими генетичними ознаками;

ефективне використання в селекційному процесі найцінніших світових племінних (генетичних) ресурсів поліпшуючих порід;

формування власного експортного потенціалу племінних (генетичних) ресурсів;

збереження генофонду існуючих, локальних і зникаючих вітчизняних порід;

забезпечення генетичного різноманіття;

впровадження у виробництво науково-технічних досягнень з питань генетики і селекції тварин.

Стаття 7. Права та обов'язки суб'єктів племінної справи у тваринництві

Суб'єкти племінної справи у тваринництві мають право:

виконувати певні функції з племінної справи у тваринництві за умови отримання дозволу на їх виконання;

використовувати племінні (генетичні) ресурси, що їм належать, на виконання загальнодержавних програм селекції.

Суб'єкти племінної справи у тваринництві (власники племінних (генетичних) ресурсів) зобов'язані:

зареєструватися та отримати в установленому порядку дозвіл на право використання племінних (генетичних) ресурсів, що їм належать, для поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин згідно з загальнодержавними програмами селекції;

ідентифікувати тварин, що їм належать, і вести установлений племінний облік та відповідні племінні документи;

виконувати вимоги щодо реєстрації тварин, ведення офіційного обліку продуктивності та офіційної класифікації (оцінки) за типом, а також проведення генетичної експертизи їх походження;

брати участь у виконанні загальнодержавних програм селекції у тваринництві, забезпечувати згідно з цими програмами придбання, поліпшення, збереження, відтворення та раціональне використання племінних (генетичних) ресурсів;

використовувати для осіменіння та парування маточного поголів'я тільки атестованих у встановленому порядку та допущених до відтворення плідників вищої племінної (генетичної) якості.

Суб'єкти племінної справи у тваринництві (власники неплемінних тварин) зобов'язані:

парувати або осіменяти маточне поголів'я тільки атестованими та допущеними для відтворення плідниками;

ідентифікувати тварин, що їм належать, і вести встановлений племінний облік у повному обсязі.

РОЗДІЛ ІІ
ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛЕМІННОЇ СПРАВИ У ТВАРИННИЦТВІ

Стаття 8. Загальнодержавні програми селекції у тваринництві

Загальнодержавні програми селекції у тваринництві розробляються та здійснюються Кабінетом Міністрів України і затверджуються в установленому законом порядку. Загальнодержавні програми селекції у тваринництві розробляються на період 5—10 років і є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами племінної справи у тваринництві.

Стаття 9. Організація племінної справи у тваринництві

Діяльність, пов'язана з виконанням певних функцій у племінному тваринництві, здійснюється суб'єктами племінної справи у тваринництві за наявності у них дозволів на їх виконання.

Дозвіл на виконання певних функцій у племінному тваринництві видається Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом виконавчої влади у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Суб'єктам племінної справи у тва-

ринництві, які здійснюють свою діяльність у межах прийнятих загальнодержавних програм селекції у тваринництві, спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства, залежно від напряму їх діяльності та якості племінних (генетичних) ресурсів присвоюється відповідний статус.

РОЗДІЛ III ВИМОГИ ДО РОБОТИ З ПЛЕМІННИМИ (ГЕНЕТИЧНИМИ) РЕСУРСАМИ

Стаття 10. Вимоги до племінних (генетичних) ресурсів

До племінних (генетичних) ресурсів встановлюються такі вимоги:

племінні тварини мають бути ідентифіковані, зареєстровані у документах з племінної справи, дані про них внесені згідно з установленими вимогами до документів офіційного обліку продуктивності та офіційної класифікації (оцінки) за типом, походити від батьків, зареєстрованих у документах з племінної справи;

сперма має бути одержана від племінних атестованих плідників, допущених до використання для відтворення, ідентифікована, заготовлена та оброблена в умовах, передбачених технологічними вимогами, встановленими для цієї продукції, відповідати ветеринарно-санітарним вимогам і правилам, а дані про неї повинні бути внесені до документів з племінної справи;

ембріони, яйцеклітини повинні бути одержані від племінних тварин, ідентифіковані, заготовлені та оброблені в умовах, передбачених технологічними вимогами, встановленими для цієї продукції, відповідати ветеринарно-санітарним вимогам і правилам, а дані про них повинні бути внесені до документів з племінної справи;

плідники мають походити від племінних тварин вищої племінної (генетичної) цінності, оцінюватися за походженням, власною продуктивністю та якістю одержаного від них потомства;

бугаї-плідники, жеребці-плідники та плідники інших видів тварин атестуються та допускаються до відтворення у встановленому порядку.

Відповідність племінних (генетичних) ресурсів установленим вимогам контролює Головна державна племінна інспекція спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства та державні племінні інспекції Автономної Республіки Крим, областей та районів.

Стаття 11. Державна реєстрація племінних тварин і племінних стад

Об'єктами державної реєстрації є племінні тварини та племінні стада.

Державна реєстрація племінних тварин здійснюється шляхом внесення відповідних даних про них до державних книг племінних тварин, а племінних стад — до Державного племінного реєстру.

Положення про державні книги племінних тварин і Державний племінний реєстр затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства.

Дані державних книг племінних тварин і Державного племінного реєстру є доступними для заінтересованих осіб.

Стаття 12. Експорт та імпорт племінних (генетичних) ресурсів

Експорт та імпорт племінних (генетичних) ресурсів здійснюються у порядку, передбаченому законодавством України, за умови відповідності племінних (генетичних) ресурсів вимогам, встановленим цим Законом.

Стаття 13. Племінне свідоцтво (сертифікат)

Власники племінних (генетичних) ресурсів зобов'язані мати племінні свідоцтва (сертифікати), які є документальним підтвердженням якості належних їм племінних тварин, сперми, ембріонів, яйцеклітин.

Племінне свідоцтво (сертифікат) є основою для визначення цінності племінних (генетичних) ресурсів і гарантує певний рівень ефективності їх використання при дотриманні споживачем цих ресурсів вимог, встановлених цим Законом.

Зразки племінних свідоцтв (сертифікатів) затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства.

Стаття 14. Вимоги до працівників, які виконують спеціальні роботи, пов'язані з племінними (генетичними) ресурсами

Для виконання спеціальних робіт, пов'язаних з веденням офіційного обліку продуктивності тварин, офіційної класифікації (оцінки) за типом, отриманням, ідентифікацією, зберіганням сперми, ембріонів, яйцеклітин, штучним осіменінням маток та трансплантацією ембріонів, залучаються лише атестовані працівники, які мають дозвіл на виконання цих робіт.

Умови та порядок атестації таких працівників установлює спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства.

РОЗДІЛ IV СИСТЕМА ДЕРЖАВНОЇ ПЛЕМІННОЇ СЛУЖБИ

Стаття 15. Система державної племінної служби

Система державної племінної служби включає:

спеціально уповноважений орган виконавчої влади у галузі племінної справи у тваринництві — Головна державна племінна інспекція (далі — Головдержплемінспекція) спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства та підпорядковані їй державні племінні інспекції Автономної Республіки Крим, областей та районів.

Стаття 16. Державні органи управління племінною справою у тваринництві

Управління племінною справою у тваринництві здійснює Головдержплемінспекція, яка підпорядковується керівнику спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства. Очолює її Головний державний інспектор з племінної справи у тваринництві, який призначається на посаду керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства.

Керівництво племінною справою у тваринництві в Автономній Республіці Крим, областях та районах здійснюється відповідними державними племінними інспекціями у тваринництві Автономної Республіки Крим, областей та районів.

Керівники державних племінних інспекцій Автономної Республіки Крим, областей та районів призначаються на посаду безпосередньо керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства, за погодженням відповідно з Радою міністрів Автономної Республіки Крим та місцевими державними адміністраціями.

Стаття 17. Повноваження державних органів управління племінною справою у тваринництві

До повноважень державних органів управління племінною справою у тваринництві належать:

здійснення контролю за дотриманням законодавства про племінну справу у тваринництві;

розроблення концептуальних напрямів розвитку конкурентоспроможного племінного тваринництва;

участь у розробленні загальнодержавних програм селекції у тваринництві, забезпечення реалізації цих програм;

встановлення вимог щодо племінних (генетичних) ресурсів;

реєстрація власників племінних (генетичних) ресурсів;

розроблення пропозицій щодо заходів державного стимулювання племінної справи у тваринництві, в тому числі щодо збереження генофонду локальних та зникаючих порід, що мають селекційну цінність;

організація та забезпечення функціонування єдиної системи селекції;

встановлення показників племінного обліку та форми, згідно з якими ведеться документація з племінної справи племінних (генетичних) ресурсів, неплемінних продуктивних тварин;

розгляд справ про адміністративні правопорушення та накладання адміністративних стягнень за порушення законодавства про племінну справу;

тимчасово припиняти або скасовувати дію дозволів, виданих суб'єктам племінної справи у тваринництві;

розроблення та затвердження технологічних вимог щодо спеціальних робіт з племінної справи;

ведення державних книг племінних тварин та Державного племінного реєстру;

організація проведення перепідготовки фахівців, які виконують роботи з племінної справи;

організація проведення виставок, конкурсів, ярмарків та аукціонів племінних (генетичних) ресурсів.

РОЗДІЛ V ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У ГАЛУЗІ ПЛЕМІННОЇ СПРАВИ У ТВАРИННИЦТВІ

Стаття 18. Органи, що здійснюють державний контроль у галузі племінної справи у тваринництві

Державний контроль у галузі племінної справи у тваринництві здійснюється Головдержплемінспекцією, державними племінними інспекціями Автономної Республіки Крим, областей та районів, а також іншими спеціально уповноваженими органами виконавчої влади відповідно до їх повноважень.

Стаття 19. Права та обов'язки державних інспекторів з племінної справи у тваринництві

Державні інспектори з племінної справи у тваринництві у межах своїх повноважень мають право:

безперешкодно відвідувати підприємства, установи та організації, незалежно від форм власності, які здійснюють діяльність, пов'язану з племінною справою у тваринництві, та отримувати від них безкоштовно необхідну інформацію з питань племінного тваринництва;

вимагати від фізичних осіб, які здійснюють діяльність, пов'язану з племінною справою у тваринництві, виконання вимог, встановлених цим Законом;

давати всім юридичним та фізичним особам, які здійснюють діяльність, пов'язану з племінною справою у тваринництві, обов'язкові для виконання розпорядження (приписи) про усунення порушень у галузі ведення племінної справи у тваринництві;

здійснювати державний контроль за застосуванням у сфері селекції та відтворення племінних (генетичних) ресурсів нових технологій, інструментів, обладнання, матеріалів;

забороняти суб'єктам племінної справи у тваринництві, у разі порушення ними вимог, встановлених цим Законом, реалізацію племінних (генетичних) ресурсів для відтворення;

затверджувати племінні свідоцтва (сертифікати) на племінні (генетичні) ресурси.

Державні інспектори з племінної справи у тваринництві зобов'язані у разі виявлення порушень законодавства про племінну справу у тваринництві вживати невідкладних заходів до їх усунення.

Стаття 20. Розгляд спорів, що виникають між суб'єктами племінної справи у тваринництві

Спори, що виникають між суб'єктами племінної справи у тваринництві, розглядаються у встановленому законом порядку.

Стаття 21. Відповідальність за порушення законодавства про племінну справу у тваринництві

Відповідальність за порушення законодавства про племінну справу у тваринництві несуть особи, винні у:

оформленні племінних свідоцтв (сертифікатів) на племінні (генетичні) ресурси без урахування даних офіційного обліку продуктивності тварин, офіційної класифікації (оцінки) за типом, імуногенетичного контролю, внесенні до документів з племінної справи недостовірних даних;

використанні для відтворення неатестованих і недопущених до відтворення плідників;

недодержанні встановлених технологічних та ветеринарно-санітарних вимог і правил щодо отримання, зберігання та використання племінних (генетичних) ресурсів.

Законами України може бути встановлена відповідальність і за інші порушення у галузі племінної справи у тваринництві.

РОЗДІЛ VI ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ПЛЕМІННИХ ІНСПЕКЦІЙ І ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ СЕЛЕКЦІЇ У ТВАРИННИЦТВІ

Стаття 22. Фінансування діяльності державних племінних інспекцій

Фінансування діяльності Головдержплемінспекції, державних племінних інспекцій Автономної Республіки Крим, областей та районів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 23. Фінансування загальнодержавних програм селекції у тваринництві

Фінансування розроблення та виконання загальнодержавних програм селекції в племінному тваринництві, а також ведення державних книг племінних тварин та Державного племінного реєстру здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 24. Збереження племінних (генетичних) ресурсів

Для збереження племінних (генетичних) ресурсів поліпшуючих, існуючих, локальних і зникаючих порід спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади, до відання якого віднесені питання сільського господарства, забезпечує створення за рахунок коштів Державного бюджету України генофондового стада, банків сперми та ембріонів.

Стаття 25. Визнання селекційного досягнення винаходом

Селекційне досягнення в галузі племінного тваринництва визнається винаходом у встановленому законодавством порядку.

Стаття 26. Наукове забезпечення племінної справи у тваринництві

Наукове забезпечення племінної справи у тваринництві здійснюють науково-дослідні установи, які розробляють основи системи селекції, селекційні програми розведення тварин, ефективні методи та технології відтворення найцінніших племінних (генетичних) ресурсів і практичні рекомендації щодо застосування науково-технічних досягнень у виробництві.

Стаття 27. Міжнародне співробітництво з питань племінної справи у тваринництві

Україна здійснює міжнародне співробітництво з питань племінної справи у тваринництві в порядку, встановленому законодавством, шляхом:

участі в роботі міжнародних організацій з племінної справи;

приєднання до міжнародних договорів;

приведення у відповідність з міжнародними стандартами племінного обліку, показників обліку, його періодичності, порядку проведення аналізу отриманих даних;

підтримання професійних та наукових контактів;

обміну інформацією про напрями селекції та комплексну оцінку тварин, що використовуються в селекційному процесі.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

РОЗДІЛ VII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законів України, інших нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

4. Частину четверту статті 4 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 17, ст. 80, № 26, ст. 158; 1999 р., № 17, ст.52, № 8, ст. 60) доповнити абзацом такого змісту:

«діяльність, пов'язана з проведенням оцінки продуктивності та типу тварин, генетичною експертизою походження тварин, визначенням якості тваринницької продукції, заготівлею та реалізацією племінних (генетичних) ресурсів».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 21 грудня 1999 року.
№ 1328-XIV.

Закон друкується з комп'ютерного набору ДІНАУ

Хроніка. Факти. Події

Кіто

Президент у вигнанні

Президент Еквадору Хаміль Мауад, якого було скинуто внаслідок державного перевороту, попросив політичного притулку в Чилі. Раніше Мауад виступив із телезверненням до нації, у якому заявив, що залишається законним главою держави. Організатори перевороту передали повноваження глави держави віце-президентові Густаво Набоа. На його підтримку виступили армія і поліція. Президента Мауада було скинуто внаслідок масових виступів індіанців у столиці Еквадору — Кіто. Низка латиноамериканських країн, а також США та Іспанія засудили переворот як «несумісний з принципами демократії».

Ташкент

Цілі незмінні. Працюємо, як завжди

Перша сесія узбецького парламенту розпочала роботу в Ташкенті. На засіданні відбулася церемонія вступу на посаду президента Іслама Карімова, який переміг на виборах 9 січня. Глава держави присягнув дотримуватися конституційної законності й розв'язувати завдання, покладені на нього як керівника Узбекистану. У своїй урочистій промові Карімов підкреслив, що стратегічна мета залишається незмінна — побудова в Узбекистані демократичного суспільства з ринковою економікою. Головою парламенту депутати обрали Еркіна Халілова.

Стамбул

Терористи у держструктурах

Прем'єр-міністр Туреччини Бюлент Еджевіт заявив, що прибічники озброєного ісламського угруповання Хезболла, ймовірно, проникли до деяких державних інституцій країни. Він зробив цю заяву після того, як турецькі органи безпеки заарештували сотні підозрюваних, у тому числі й чиновника, який працював на самого прем'єр-міністра.

Відень

Доводиться все робити самому...

Президент Австрії Томас Клестіль має намір особисто взяти участь у переговорах між Соціал-демократичною партією Австрії та Австрійською народною партією з приводу створення урядової коаліції. Нагадаємо, що раніше президент Австрії дав доручення лідерові соціал-демократів Віктору Кліма сформувати уряд парламентської меншості. Причиною цього стали переговори з Австрійською народною партією, які закінчилися безрезультатно.

Софія

Югославія — «чорна дірка»?

Прем'єр-міністри семи прикордонних з Югославією країн обговорили у болгарському курортному місті Хісаря наслідки війни в Косово. Вони закликали країни Заходу виконати положення Пакту про стабільність на Балканах. Він покликаний поліпшити інфраструктуру і збільшити інвестиції у країни регіону. Прем'єр-міністр Болгарії Іван Костов закликав до скасування санкцій проти Югославії. А його албанський колега Ілір Мета заявив, що це означало б перемогу белградського режиму. Координатор Європейського союзу із зовнішньої політики Хав'єр Солана, який брав участь у зустрічі разом з іншими офіційними особами ЄС і НАТО, назвав Югославію «чорною діркою», проблема якої вимагає розв'язання.

Мадрид

Відповідальність поклали на ЕТА

У Мадриді та інших містах Іспанії відбулися багатотисячні демонстрації протесту проти терористичних актів. Днями в центрі Мадрида вибухнуло дві закладені в автомобілі бомби — вбито офіцера іспанської армії і поранено кілька осіб. Ніхто не взяв на себе відповідальність за теракти, однак поліція вважає, що їх здійснила організація баскських сепаратистів ЕТА. У грудні сепаратисти скасували оголошене раніше перемир'я. Прем'єр-міністр Іспанії Хосе Марія Аснар заявив, що влада не піддаватиметься шантажу терористів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Якщо у вас криві ноги, робіть більше декольте

Росія не зацікавлена в будь-якому тискові на Україну

У Москві розпочав роботу саміт СНД. Саміт, що мав бути ялтинським і осіннім. Що ж, нині не оксамитовий сезон, та й президентські вибори в Україні вже відбулися. Тепер саме те місце і той час: іміджеві російського в. о. президента зовсім не завадить по-путінському «розібратися» з безсенсаційним аморфним СНД. Зрештою, зачистити стрілочників.

Депутат Держдуми від Карачаєво-Черкесії Борис Абрамович Березовський, який особливо активізувався останнім часом, може лише порадіти, що цього разу стрілочник, пардон, проводир і керманич Співдружності не він. Хоча саме він міг би (якби дозволили) ще рік тому поставити СНД на економічні рейки. Тільки такою вузькоколійкою Співдружність ще має шанс виїхати. З другого боку, дуже навіть непогано, що СНД досі перебуває у своєму звичному стані (тобто в комі): адже якщо в. о. президента зможе привести Співдружність до тями, то це гарантує йому не лише любов росіян, а й усіх трудівників колишнього радянського простору. Гадаю, що скромний в. о. із гідністю прийняв би й це визнання... До речі, для себе в ролі головного лікаря він притримав певні ліки під назвою «Створення зони вільної торгівлі». Їх ще не випробували на кроликах, і, як пише російська преса, вони неодмінно матимуть побічну дію, та це все одно краще, ніж тихо помирати. Україна також лобіює ідею практичного створення зони вільної торгівлі.

Нинішній виконуючий секретар СНД Юрій Яров на відміну від Березовського — людна непомітна (тож коли йому приготували зачистку, то жалю це ні в кого не викличе). До речі, і до Києва він недавно приїздив тихцем, як і в перший свій візит. Прем'єр-міністр України — Віктор Ющенко повідомив йому, що мета України — зберегти зв'язки на економічному полі СНД. Водночас треба гармонізувати політику на 2000 рік.

Віктор Андрійович, посівши нішу Валерія Пустовойтенка, автоматично став і головою Ради глав урядів СНД. Цікаво, а як буде розв'язано питання щодо кандидатури голови Ради глав держав? Досі це почесне місце посідав сивоголовий захисник СНД Борис Миколайович. Не здивуюся, якщо під час зустрічі Єльцина з президентами країн СНД, яку планували на вчорашній вечір, він, так би мовити, порекомендував колегам... Володимира Володимировича. Чого варта ненав'язлива рекомендація Єльцина, уже відчув на собі російський народ. А ще ж і місяць не минув із дня відставки президента.

Боротьбу з тероризмом внесено до порядку денного саміту окремим питанням. Ось де простір для маневру! Хто-хто, а Володимир Володимирович усе знає про міжнародний тероризм, який сконцентровано у Грозному. Соліст матиме і підспівку: передбачено, що в засіданні Ради глав держав також візьмуть участь міністр внутрішніх справ Володимир Рушайло, директор ФСБ Микола Патрушев, директор ФПС Костянтин Тоцький, виконувач обов'язків генпрокурора Володимир Устинов.

Вони виконають хорову ораторію, присвячену антитерористичному центрові країн—учасниць СНД. І його може бути створено вже в березні. Ідея народження такого центру, який міг би об'єднати зусилля правоохоронних органів країн Співдружності в боротьбі з тероризмом, належить... Здогадаєтеся кому? Правильно — нинішньому в. о. президента Росії. Спочатку більшість країн поставилася до неї з прохолодою, побоюючись створення своєрідної надбудови з центром у Москві. Однак тепер практично всі «здійняли руки «за» — і справа, власне, за технічним оформленням проекту.

Щодо України, то вона підтримує створення такого підрозділу, як заявив недавно, побувавши з робочим візитом у Москві, відповідно ознайомлений з ідеєю міністр внутрішніх справ України Юрій Кравченко.

Отже, свіжа російська кров спробує осушити болото Співдружності й на цьому місці побудувати зону вільної торгівлі. Може, це йому вдасться, бо щорічне віддалення і роз'єднання країн СНД прямо пропорційне ностальгії за часами сильного Союзу.

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку: під час інавгурації Президента України Володимир Путін і Леонід Кучма були в різних вагових категоріях. На нинішньому саміті в Москві вони практично колеги.

Фото АП.

Скандал! Конкуренти торжествують...

Тільки-но в пресі було оприлюднено перші подробиці щодо наявності чорних кас і фінансових махінацій у Християнсько-демократичній партії, котрі напряму пов'язували з патріархальними методами правління екс-канцлера Гельмута Коля, його соратники спробували дистанціюватися від колись могутнього шефа.

Попервах усі вони, сповнені благородного обурення, надто ж наступник «чорного велетня» і практично його ставленик — нинішній голова партії Вольфганг Шойбле, зайняли кругову оборону: мовляв, ніхто й гадки не мав про щось подібне.

Однак, як відомо, нема нічого таємного, що не стало б явним. І от з'ясувалося: верхівка Християнсько-демократичної партії чудово обізнана щодо наявності чорних кас, а в деяких фінансових оборудках і сама брала участь. Зокрема й її лідер Вольфганг Шойбле, який мало не власноручно взяв у жертвувателя горезвісну валізку з необлікованим мільйоном. А вже коли стало відомо, що не без його відома й участі гессенські однопартійці перевели на закордонні рахунки вісім мільйонів марок, пожертвуваних нібито єврейськими організаціями, то в ХДС спалахнув справжній бунт. Товариші по партії вимагають відставки «залізного інваліда». І, здається, місце голови довго не лишиться порожнім: про свою готовність посісти його вже заявив бургомістр Берліна Ебергард Діпген.

Мовчить і екс-канцлер Гельмут Коль, від якого вимагають імена тих, хто анонімно пожертвував партії великі суми. Навіть парламентські дебати про позбавлення його депутатського мандата або вимога особистого відшкодування завданих збитків, що обчислюються сумою від 2 до 7 мільйонів марок, не змусили його порушити дане слово. Та, либонь, йому тепер також непереливки: він навіть відмовився від урочистого нагородження його премією Адольфа Бентинка «За заслуги перед Європою». Щоправда, тому є ще одне пояснення: у призначений для церемонії день покінчив життя самогубством шеф фінансів фракції ХДС у бундестазі Хюллен. І хоча родина покійного пояснює самогубство приватними причинами, берлінська прокуратура, яка порушила за цим фактом кримінальну справу, підозрює його у зловживанні повноваженнями. Такий висновок зроблено на підставі прощального листа Хюллена.

Сенсації очікували недільного вечора після засідання президії ХДС, але її не сталося: жодних принципових рішень не прийнято.

У Німеччині спалахнув скандал, якого давно вже не бувало і якого ніхто не чекав. Звичайно, ХДС понесе чималі фінансові втрати: згідно із законом про партії їй загрожують штрафні санкції — близько 7 мільйонів марок, які вона вже запланувала у своєму бюджеті. Та поза всяким порівнянням її моральні збитки і підірвана довіра численних прихильників. Щоправда, минулої п'ятниці три тисячі не найбідніших гостей новорічного приймання, проведеного партійною організацією ХДС у Бремені, влаштували запрошеному на нього Гельмутові Колю бурхливу овацію...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Головною темою сесії все-таки будуть події в Чечні

(Початок на 1-й стор.).

Учора після обіду в Страсбурзі відкрилася сесія ПАРЄ. Делегація ВР України має намір взяти активну участь в обговоренні питань, внесених до порядку денного. Найважливішим з них, поза сумнівом, є чеченське. На думку президента ПАРЄ, поки що говорити про можливі санкції проти російської делегації у зв'язку з подіями в Чечні зарано. Все з'ясується в четвер після обговорення цього питання. Але вже відомо, що до Страсбурга, крім міністра закордонних справ Росії Ігоря Іванова, можуть прибути й представники чеченської сторони. Лорд Рассел-Джонстон повідомив на прес-конференції, що днями він мав телефонну розмову з президентом Чечні Асланом Масхадовим. Проте оголошувати її зміст він навідріз відмовився.

Плановано також розглянути питання про ситуацію в Білорусі, виконання обов'язків і зобов'язань Болгарією, наслідки землетрусів у Туреччині та Греції. Увесь сьогоднішній день буде присвячено відносинам Ради Європи з Європейським союзом і діяльності останнього. Очікується приїзд і виступ на сесії президента Єврокомісії Романо Проді.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Страсбург.

За фактом самогубства Хюппена порушено кримінальну справу

Змішана чи пропорційна

Застосування якої з виборчих систем доцільне в Україні

Рішення Конституційного Суду України у справі про вибори народних депутатів України, ухвалене 26 лютого 1998 року, як відомо, засвідчило і недосконалість закону про парламентські вибори, і його невідповідність у ряді випадків нормам Конституції України. І знову Верховна Рада України змушена працювати над законом про власні вибори.

Наприкінці 1999 року в першому читанні ухвалено законопроект, що передбачає радикальну трансформацію чинної в Україні виборчої системи зі змішаної на чисто пропорційну. Верховна Рада України, звичайно, може на власний розсуд міняти виборчу систему і законодавство, що її встановлює. Проте, на думку багатьох експертів, є серйозні сумніви щодо доцільності такої трансформації виборчого законодавства за таких умов. Нагадаємо, що до 1997 року в Україні існувала мажоритарна система, і лише парламентські вибори 1998 року було проведено на основі змішаної системи. Навряд чи є оптимальною ситуація, коли кожні наступні парламентські вибори проводитимуться за принципово відмінними системами і постійно виникатиме загроза неконституційності чергового виборчого закону. В цих міркуваннях є, звісно, раціональне зерно. Але накреслена позиція грунтується на невиправданому, на наш погляд, перебільшенні ролі власне правового чинника в політичній структуризації суспільства, на посиланнях на те, що суспільство, мовляв, не готове до такої новації, як пропорційна виборча система. Але вагомішими видаються інші аргументи. Ніхто не заперечує проти того, що законодавство, в тому числі виборче, має бути стабільним. Лише тоді можна очікувати високого рівня його реалізації усіма без винятку суб'єктами права, насамперед владою. Але на дев'ятому році незалежності ми переконуємося: важко контролювати владу позапартійну, безособову, безвідповідальну. Важко домогтися прийняття потрібних для нормального розвитку країни рішень у політично неструктурованому суспільстві. Світовий досвід вказує, що одним з важливих способів розв'язати ці завдання є підвищення ролі партій в суспільстві. Вибори 1998 року справді засвідчили слабкість українських партій і брак належної довіри до них з боку виборців. Зміцнити партії і підвищити відповідальність влади допоможе лише відповідальна виборча система, за якою ніхто не зможе скуповувати виборчі округи.

Вже ухвалено Закон «Про політичні партії». Другим логічним кроком у цьому напрямі має стати запровадження пропорційної виборчої системи.

Проте залишається проблема нестабільності виборчого законодавства. І нею, очевидно, не слід нехтувати.

Застосування виборчого закону 1997 року виявило негативний вплив перманентного внесення змін до нього протягом виборчої кампанії. Так само негативним було запізніле прийняття самого закону. Адже він набув чинності тоді, коли відповідно до його положень минуло більше третини передбаченого в ньому терміну для висування до списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій для участі у виборах по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу.

Неконституційність низки норм закону була визнана Конституційним Судом України вже тоді, коли виборча кампанія наближалася до свого логічного завершення. Така ситуація спонукала всіх суб'єктів виборчого процесу постійно пристосовуватися до запроваджуваних змін, не раз міняти власну тактику передвиборної боротьби. Нестабільність законодавства також не сприяла ефективності його застосування та дотриманню суб'єктами виборчого процесу чинних норм закону. У 1999 році ця ситуація практично повністю повторилася під час президентських виборів, коли зміни до закону знову-таки вносили в розпал виборчої кампанії.

Це зайвий раз нагадує про потребу запровадження певного часового мораторію на внесення змін до законодавства про парламентські вибори. Очевидно, доцільним було б відновлення жорсткої норми, подібної до тієї, що передбачена ст.52 Закону України «Про вибори народних депутатів України» від 18 лютого 1993 року. Згідно з нею внесення змін і доповнень до закону допускалося не пізніш, як за рік до закінчення терміну повноважень Верховної Ради України поточного скликання. Зазначена норма була, як відомо, скасована Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» від 6 березня 1997 року і до закону від 24 вересня 1997 року не включалася.

З точки зору судді Конституційного Суду України М. Савенка, «встановлення обмежувального строку в один рік щодо внесення змін і доповнень до чинних законів, що регулюють порядок виборів до конституційних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також прийняття нових законів з цих питань забезпечить можливість здійснення належного конституційного контролю щодо конституційності норм, якими вносяться можливі зміни та доповнення, чи нового закону, і виключить можливість проведення будь-яких виборів на підставі можливих неконституційних положень відповідного закону». Ми цілком поділяємо цю зважену позицію.

Нестабільний закон про вибори унеможливив ефективний контроль з боку суб'єктів виборчого процесу за законністю його перебігу.

У процесі реалізації норм законодавства суб'єкти виборчого процесу були змушені послуговуватися водночас двома положеннями, що регулювали статус офіційних спостерігачів під час виборчої кампанії. Так, відповідно до ст.30 Закону «Про вибори народних депутатів України» Положення про статус офіційних спостерігачів від інших держав та міжнародних організацій, а також громадських організацій України та кандидатів у депутати було затверджено постановою Верховної Ради України від 13 січня 1998 року. Водночас Законом «Про Центральну виборчу комісію» відповідне повноваження з правового регулювання статусу офіційних спостерігачів було зарезервовано за ЦВК (п. 26 ст.14 закону). Відтак 14 січня 1998 року ЦВК ухвалила постанову «Про офіційних спостерігачів та їх статус при підготовці та проведенні виборів народних депутатів України». Суб'єкти виборчого процесу були змушені послуговуватися одночасно двома положеннями, одне з яких було затверджене Верховною Радою України, а друге — ЦВК. Отже, реальний процес здійснення громадського контролю за реалізацією виборчого законодавства України на етапі проведення парламентських виборів навесні 1998 року відбувався в умовах гострої правової колізії, яка мала місце між законодавчими нормами двох виборчих законів. ЦВК повинна була давати і давала офіційні роз'яснення про застосування норм, що регламентували статус офіційних спостерігачів. Зазвичай ці роз'яснення зводилися до вказівок застосовувати норми положення, затвердженого ЦВК. На місцевому рівні виникали неподинокі суперечності з приводу реалізації зазначених норм. Вони здебільшого стосувалися розв'язання процесуальних питань (реєстрації офіційних спостерігачів, здійснення їх повноважень та порядку їх діяльності). Напевне, в новому законі треба подбати про те, щоб уникнути таких недоречностей.

Для поліпшення громадського контролю за перебігом виборчого процесу та його законністю слід зміцнити роль громадських організацій у контролі за цим процесом і на початкових його етапах, і на фінальній його стадії, шляхом розширення прав офіційних спостерігачів. Вони повинні, зокрема, мати право брати участь у перевезенні бюлетенів від комісій одного рівня до іншого.

У виборчому законі не існувало заборони, відповідно до якої виборець має право поставити підпис у підписному листі лише однієї партії. Це призвело до того, що на фінішну пряму виборчого марафону вийшли всі 30 партій і виборчих блоків, які на початку виборчої кампанії виявили бажання взяти в ній участь. Відповідно до п.9 ч.1 ст.24 Закону України «Про вибори народних депутатів України» для реєстрації списку кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі політичні партії, виборчі блоки партій мали зібрати підписні листи з підписами не менш як 200 тис. виборців, у тім числі не менш як по 10 тис. підписів виборців у кожній із будь-яких 14 адміністративно-територіальних одиниць України обласного рівня. У ході виборчої кампанії 30 партій і виборчих блоків спромоглися набрати потрібну кількість підписів. Але під час голосування виявилося, що з-поміж цих 30 суб'єктів виборчого процесу лише 20 набрали більше 200 тис. голосів виборців. Отже, насправді саме вони від самого початку мали б реальне право брати участь у змаганні за мандати народних депутатів України. **На наш погляд, у новому законі слід обов'язково передбачити норму, за якою кожен виборець міг би підтримати своїм підписом лише одну партію (блок). Це дисциплінуватиме і виборців, і самі партії та їх блоки, а також заважатиме перетворенню виборчого процесу на своєрідну виборчу «індустрію» з видобування маси підписів виборців.**

На жаль, законом не передбачено обмеження максимального розміру грошових внесків, які можуть робити на користь політичних партій, виборчих блоків та окремих кандидатів фізичні та юридичні особи. Відсутність такої норми дала змогу проводити і вигравати виборчу кампанію за рахунок коштів однієї — фізичної чи юридичної — особи. Проте досвід обмеження розмірів грошових внесків у виборчому законодавстві України існує.

Доцільне й запровадження такої норми і до Закону «Про вибори народних депутатів України». Відповідно до ч.3 ст.37 чинного закону забороняється робити внески до виборчих фондів органам державної влади, державним підприємствам, установам і організаціям, органам місцевого самоврядування, іноземним фізичним і юридичним особам, анонімним особам, міжнародним організаціям і об'єднанням. Однак законом не заборонено надання негрошових внесків від зазначених осіб. Відсутність такої норми не раз призводила до використання «дружніми» кандидатами та партіями державних ресурсів (надання безкоштовних або за зниженими цінами транспортних засобів, зв'язку, устаткування, приміщень, інших об'єктів та ресурсів). Така ситуація спричинила порушення принципу рівних можливостей для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії, неупередженості до кандидатів з боку органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових і службових осіб цих органів (ч.3 ст.1 Закону України «Про вибори народних депутатів України»).

Слід передбачити в законі норму, за якою розмір виборчого фонду партії (блоку) не перевищував би, скажімо, 1 млн. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а пожертвування однієї фізичної або юридичної особи — 10 тис. неоподатковуваних мінімальних доходів громадян. Це дасть можливість проконтролювати законність пожертвувань від кожної особи, що було б досить складно, якби максимальний розмір одного пожертвування був би істотно нижчий.

Законом 1997 року не були передбачені підстави визнання виборів недійсними. Така прогалина у виборчому законодавстві на практиці вже посприяла довільному тлумаченню судами окремих випадків, коли були зафіксовані порушення у виборчій кампанії. Оскільки в Україні не існує судового прецеденту, а законодавство не визначає підстави визнання виборів недійсними, то судові органи подекуди по-різному реагували у 1998 році на аналогічні порушення в процесі виборів і ухвалювали досить відмінні рішення (в окремих випадках визнавали вибори недійсними, а в деяких — змушені були відмовити в задоволенні позовів про визнання виборів в деяких округах недійсними). Це потребує законодавчого врегулювання, аби запобігти довільному тлумаченню виборчого законодавства судами України. До того ж не варто забувати і про те, що до справжньої незалежності судової влади в Україні ще дуже далеко.

У цьому плані не можемо погодитися з авторами Закону «Про вибори Президента України», які вирішили взагалі скасувати можливість визнання виборів недійсними, з мотивів начебто економії коштів платників податків. Це саме відбувається і з ухваленим у першому читанні законопроектом про парламентські вибори. Така позиція є хибною, адже, проводячи вибори, слід подумати про чесність і законність їх перебігу. Принаймні, якщо хочемо бачити Україну справді правовою державою.

Принципово необхідним вважаємо відновлення можливості визнання парламентських виборів недійсними, чітко визначивши підстави для цього, а також — порядок проведення повторних виборів. Водночас варто передбачити, що у разі, якщо порушення не мали загальнонаціонального характеру, можливе визнання виборів недійсними у межах територіального виборчого округу та визначити підстави для прийняття такого рішення. Це дало б можливість досить гнучко підходити до визначення обсягів порушень та локалізувати їх у межах окремих округів.

Гадаємо, що застосування такого підходу до вдосконалення законопроекту зміцнить гарантії демократизму та законності в підготовці та проведенні виборчої кампанії до Верховної Ради України 2002 року. Воно також посприяє більшій чіткості та зрозумілості технологічних аспектів виборчого процесу.

В'ячеслав КОВАЛЬ,
народний депутат України.

Актуально

Хто в нашому домі господар?..

Початок нового року ознаменувався для Миколаївського глиноземного не просто черговою зміною керівництва — на завод нарешті прийшов господар. Новому менеджменту МГЗ на чолі з директором Михайлом Столяром у стислі терміни вдалося докорінно змінити ситуацію. Вже в середині січня ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» відвантажив своїм споживачам у Росії та країнах СНД більш як 50 тис. тонн глинозему. При цьому місячний план відвантажень обсягом понад 90 тис. тонн буде, очевидно, виконано достроково. Реалізовані новим керівництвом відмова від толінгу та перехід з початку року на прямі поставки дає змогу очікувати в січні збільшення більш як удвічі порівняно з груднем виручки від реалізації продукції, що становить орієнтовно 100 млн. грн. До місцевого бюджету сплачено перший авансовий платіж з податку на прибуток у розмірі 1,5 млн. грн., який дозволив виплатити працівникам бюджетної сфери міста заробітну плату і профінансувати програми соціального розвитку.

На сьогодні підприємство сповна забезпечено основною та допоміжною сировиною, енергоносіями та пальномастильними матеріалами.

Разом з тим успішний старт у новому році одного з флагманів української промисловості не дає спокою колишньому представнику зарубіжної компанії, яка має інтерес у металургії країн СНД, відомому Л.Ч., який донедавна контролював МГЗ.

Вигнаний звідусіль, підозрюваний, і небезпідставно, в багатьох злочинах, починаючи з відмивання грошей наркомафії, і протизаконних комерційних операціях, Л.Ч. як свій останній плацдарм очевидно обрав Україну. А як останній аргумент — відомого майстра «інформаційних воєн», російського олігарха Б.Б. З його легкої руки інформаційна війна, що перманентно точиться в російських ЗМІ, найближчим часом може перекинутися в Україну. В кількох зарубіжних виданнях, частину з яких «випадково» контролює саме Б.Б., «несподівано» прокинувся неабиякий інтерес до подій в Україні.

Зміну керівництва МГЗ ці видання коментують як результат міжнародної змови за участі українських політиків і чиновників. Звісно, серед «змовників» і ті, хто наважився сказати правду, як, приміром, ТРК «Ера», яка розкрила в програмі «Досьє» численні порушення на МГЗ і зачепила інтереси його колишніх «господарів».

Жодних доказів для російських і зарубіжних медіа-кілерів не потрібно. Будь-яку «маячню» вони подають як репортаж з місця подій, і можна бути певним: багато наших громадян сприймуть це саме як репортаж.

Українські політики не завжди можуть адекватно відповісти на ці «інформаційні атаки». На жаль, російські ЗМІ, особливо електронні, часто-густо залишаються монопольними господарями українського інформаційного простору. А несміливі спроби українських телеканалів захистити право і державу тут-таки наражаються на «залп» відповідь зарубіжних «рупорів».

P. S. Служба безпеки України, яка вже пред'явила остаточне звинувачення екс-директорові Миколаївського глиноземного заводу Віталію Мєшину та фінансовому директорові цього підприємства Катерині Богачук за відкриття валютних рахунків за кордоном без дозволу Національного банку, повідомила про своє рішення з приводу інших підслідчих. Стосовно представників вищої управлінської ланки МГЗ Сергія Довганюка, Олександра Гамалія та Степана Петринки кримінальну справу припинено у зв'язку з відсутністю складу злочину. Їм вручено відповідні повідомлення.

Справу на менеджерів МГЗ було заведено наприкінці 1998 року. Протягом минулого року, поки тривало розслідування, інформаційної інформації про неї не було. І ось наприкінці грудня 1999 року з'явилося повідомлення: слідство у кримінальній справі низки посадових осіб завершено. Встановлено, що В. Мєшин та К. Богачук за межами України без дозволу НБУ відкрили рахунки на суму 3,5 мільйона доларів США. Тепер вони вивчають пред'явлене їм звинувачення.

Микола КІМ.

Одноголосно. Але зі сльозами на очах

Хто і як «дбає» про майбутнє курортно-оздоровчої бази Закарпаття

Оздоровниці

У соціально-економічному житті Закарпаття велика роль належить курортно-оздоровчим закладам. Нещодавно тут цілорічно оздоровлювалися мільйони наших співвітчизників і зарубіжних громадян. Успішній і ефективній діяльності санаторіїв, будинків відпочинку, турбаз підпорядковувалась уся інфраструктура області. Чимало наших земляків мали тут постійне місце праці. А нині майбутнє рекреаційно-оздоровчого комплексу Закарпаття під великим сумнівом. І не внаслідок природних катаклізмів, а від непродуманих управлінських рішень як державних, так і профспілкових чиновників.

Свого часу санаторії були державною власністю. Це було абсолютно правильно, бо будували їх за рахунок обов'язкових відрахувань із заробітної плати працюючих, у тому числі і не членів профспілки. Тоді держава передала профспілкам управління санаторно-курортною системою. Було створено Центральну, республіканські й обласні ради з управління курортами.

1992 року «Укркурортрада» за домовленістю з Федерацією профспілок та Фондом соціального страхування розпочали процес відчуження трудящих від їх власності. Українську раду з управління курортами профспілок було перейменовано на акціонерне товариство «Укрпрофоздоровниця». За домовленістю між «засновниками» 95% акцій передали Федерації профспілок України, 5% — Фондові соціального страхування.

Однак збори представників трудових колективів усіх санаторіїв «Закарпаткурортради» та ДП «Закарпаткурортрембуд» не погоджувалися з багатьма положеннями запропонованого статуту і надіслали відповідні листи Закарпатській обласній та районним радам народних депутатів.

Київські профспілкові функціонери ще кілька разів змінювали статут на свою користь. Якщо 1992 року суперечки точилися навколо того, хто володітиме 49% акцій, а хто — контрольним пакетом, то в другому варіанті колективам обіцяли лише 25%. Пізніше — до 10%, а торік про акції для працівників санаторіїв уже взагалі не йшлося.

Щоб ні в кого не виникало сумнівів щодо власника санаторіїв, в останньому варіанті статуту і в «Положеннях про філії» окремим пунктом наголошується, що «філії» (санаторії) не є юридичними особами.

Медичні працівники наперекір головним лікарям і керівництву «Закарпаткурорту» звернулися до Закарпатської обласної ради, облдержадміністрації та облпрофради з проханням захистити інтереси області. Як висловився головний лікар об'єднання «Закарпаткурорт» П. Добра, правління «Укрпрофоздоровниці» проголосувало за повернення санаторіям і об'єднанню «Закарпаткурорт» статусу юридичних осіб «одноголосно, але зі сльозами на очах». Однак київські функціонери плакали недовго.

Щоб ніхто з працівників не здогадався про плани начальства, з часу заснування АТ «Укрпрофоздоровниця» було скасовано колегії і запроваджено «наради керівників». Якщо в засіданнях колегій ще за часів СРСР брали участь голови профкомів, секретарі партійних та комсомольських організацій, тепер на наради збираються виключно головні лікарі. Колективи не тільки не можуть впливати на ухвалу рішень, а й навіть не мають жодної інформації. Як правило, керівні мужі майже не інформують їх про те, про що говорять на своїх зібраннях в Ужгороді чи Києві.

Наприклад, нещодавно головний лікар базового санаторію «Сонячне Закарпаття» І. Немеш повідомив колег, що «Укрпрофоздоровниця» готує до продажу санаторій «Гірська Тиса» і чотириповерховий корпус «Закарпаткурорту» в центрі Ужгорода.

Між іншим назвав і «стартову» ціну — близько 400 тисяч гривень. Хіба це багато? Наприклад, Мадонна купує чотириповерховий будинок у Лондоні, де буде шість спалень, за 12 мільйонів німецьких марок. Порівняйте! Дуже дешево ми розпродаємо своє.

Не лише працівники закарпатських санаторіїв, а й інші колективи пробують позбутися диктату «Укрпрофоздоровниці». Зокрема, «Трускавецькурорт» домігся якогось ступеня автономії. Правда, сумнівно, щоб це було насправді на користь більшості членів колективів.

А ще І. Немеш з радістю повідомив, що гроші за путівки надходитимуть безпосередньо на рахунок «Сонячного Закарпаття». Досі вони надходили в «Укрпрофоздоровницю», а звідти — в «Закарпаткурорт», а вже потім їх ділили між санаторіями.

Базовий санаторій, чи не найбільше заповнений відпочивальниками, має прибутки. Користуючись правом розподілу коштів, «Закарпаткурорт» чи «Укрпрофоздоровниця» постійно затримували повернення грошей санаторію. Людям не виплачувалася своєчасно зарплата, не індексувалася. Перестали нараховувати надбавки до платні за стаж роботи, не виплатили вже давно нараховані премії, витрати на комунальні послуги.

А де гроші? «Закарпаткурорт» придбав ресторан «Уклін», а на місці, де спочатку будувалася нова база ДП «Закарпаткурортрембуд», споруджено цех для розливу мінеральної води. Немає сумнівів, що ці два об'єкти хтось планує приватизувати.

«Сонячному Закарпаттю», як базовому санаторію, «Закарпаткурорт» винен більш як 400 тисяч гривень. Гроші повернути нізвідки. Знайшли «соломонове» рішення — продати санаторію недобудовані очисні споруди. Але ці споруди будувалися за кошти, котрі відраховувалися і базовим санаторієм.

Така еквілібристика протягом існування АТ «Укрпрофоздоровниця» призвела до того, що «Закарпаткурорт» винний гроші більшості санаторіїв, зокрема, тій самій «Гірській Тисі», що її внаслідок нерентабельності збираються продавати. Щоб не було з кого питати, планують ліквідувати «Закарпаткурорт». Хто тоді поверне борги?

Знову запитання по суті: чи мають право профспілкові функціонери претендувати на всю санаторно-курортну систему держави? Закон про профспілки, прийнятий парламентом, прямої відповіді не дає. Мова йде про право на власність. Але...

Де сказано, що члени правління вже закритого АТ «Укрпрофоздоровниця» (вони ж — функціонери федерації профспілок та Фонду соціального страхування) повинні бути єдиними власниками того, що створено за кошти громадян? Хіба справедливо, що права власності позбавлено також тих, хто все життя працював у системі закарпатських оздоровниць?

Постає ще одне логічне запитання: чи коректно було реєструвати ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» — практично загальнодержавну організацію-монополіста в Старокиївському районі столиці? Хіба в Києві не знайшлося іншої, більш високої інстанції?

Іван БАРАНЧИК.

Іван МИГОВИЧ.

Чому при акціонуванні заводів, фабрик, готелів їх працівники отримували акції, а при акціонуванні санаторіїв права трудових колективів цілком ігнорують? Надто вже ласі шматки, щоб ділитися ними з простими трудівниками.

Як відомо, більшість санаторіїв Закарпаття споруджували не лише профспілки, а й так звані забудовники. Наприклад, «Сонячне Закарпаття» звели завдяки відчутній участі Київського механічного заводу та Південно-Західної залізниці. Приклади можна продовжити. Чи мають право вимагати свою частку майна забудовники? Морально — так. Варто б пошукати і юридичні підстави.

Інший, дуже важливий, бік проблеми. Не всі галузеві профспілки входять до Федерації профспілок України. Деякі вийшли з її складу. Чи мають вони право на частку майна? Думаємо, так.

Чи мають право на частку майна жителі Закарпатської області? Адже всі працюючі робили свої внески в ті фонди, якими розпоряджалася ВЦРПС. Порівняно з іншими регіонами не так уже багато витрачено коштів на будівництво санаторіїв на Закарпатті.

За даними облпрофради, ці суми становили лише 0,2 відсотка від того, що витрачалося на так будівництво в Україні. Показово, що після відвертого виступу звільнили з посади одного з чільних керівників профспілок Закарпаття.

Вважаємо, що санаторії і все їхнє майно має бути передано у власність області чи навіть окремих районів. Адже у статті 142 Конституції України вказано: «Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних та обласних рад». Санаторії, будинки відпочинку, пансіонати, турбази є всенародним надбанням, а прибутки від них забирають окремі юридичні і фізичні особи. Маємо враховувати і те, що за ринкових умов наша держава не може взяти на себе утримання окремих регіонів.

У цій статті поставлено більше запитань, ніж знайдено відповіді на них. Так було і під час недавнього перебування в області голови Федерації профспілок України, народного депутата О. Стояна. Не хотів Олександр Миколайович відповісти, чому під час приватизації майна санаторіїв грубо нехтуються права трудових колективів. Закарпатці хочуть знати правду. Курортно-оздоровчий комплекс нашого краю повинен мати чесне майбутнє.

Іван БАРАНЧИК,
Іван МИГОВИЧ,
народні депутати України.

Ми дуже дешево розпродаємо своє майно

Лічать не тільки курчат восени

Розмова з головою Державного комітету статистики України Олександром Осауленком

Готується законопроект

— Чинний Закон «Про державну статистику» дещо застарів. Адже відтоді відбулись істотні зміни в усіх сферах нашого життя, помітно розширилось і поновилось правове поле держави, прийнято сотні нових законодавчих актів. Деякі з них прямо чи опосередковано стосуються статистичної діяльності. Це головний чинник потреби прискорити внесення змін і доповнень до Закону «Про державну статистику». До змін також спонукають нові кроки нашої інтеграції у світове товариство. Тим паче провідними стають Основні принципи офіційної статистики, затверджені 1994 року Організацією Об'єднаних Націй. Окрім того, треба виконувати угоду нашої держави про партнерство та співробітництво з Євросоюзом. Стаття 77 угоди прямо зобов'язує до узгодженості статистичного законодавства як однієї з передумов подальшого розвитку економічних стосунків.

З огляду на все це ми й підготували оновлений законопроект на заміну чинного закону. До нього внесено чимало нових статей. Визначено сучасну статистичну термінологію. Стало більше однозначності у формулюваннях. Чіткіше викладено права й обов'язки органів державної статистики, респондентів і користувачів інформації. Регулюється взаємна відповідальність сторін за порушення порядку подання, використання та поширення даних. Окремою статтею встановлено відповідальність працівників, що ведуть державну статистичну діяльність, за порушення. Окреслено механізм подання інформації юридичними і фізичними особами, а також надання їм гарантій захисту первинних даних про них.

Зокрема, констатується: первинні дані, які подаються юридичними особами та громадянами-суб'єктами підприємницької діяльності під час проведення державних статистичних спостережень, а також персональні відомості про фізичних осіб можуть використовуватися тільки зі статистичною метою і лише у зведеному, знеособленому вигляді. Питання безумовного дотримання конфіденційності, вважаю, дуже важливе. Бо, як показує досвід, від цього значною мірою залежить довіра респондентів до органів державної статистики, повнота і достовірність такої інформації.

Водночас підготовлено законопроект змін до Кодексу про адміністративні правопорушення. Чому з'явилася потреба внести зміни до нього?

Відповідно до Закону «Про державну статистику» всі підприємства, які підлягають державним статистичним спостереженням, зобов'язані звітувати перед статорганами за встановленими формами та у визначені терміни. Але, як свідчить практика, в умовах становлення ринкової економіки, поряд зі стрімким збільшенням кількості одиниць, що звітують, значно гіршою стала звітна дисципліна. Міра відповідальності за вказані правопорушення не дає змоги адекватно впливати на порушників. Санкції (суми штрафів), які передбачено чинним законодавством, не можуть стримати погіршення дисципліни. З огляду на це внесеним законопроектом передбачається посилити відповідальність за порушення порядку подання статистичних даних.

Отож законопроекти дають змогу вдосконалити правові та організаційні засади діяльності державної статистичної служби.

— А тепер про законопроект «Про Всеукраїнський перепис населення». Ви хотіли, напевне, привернути увагу парламентаріїв і до цього документа?

— Так, бо встановленою практикою і згідно з рекомендаціями ООН переписи населення у більшості країн світу організовують раз на десять років. Останній перепис на території нашої країни проводився за часів Радянського Союзу у 1989 році.

Саме тому перший наш перепис має відобразити якомога повнішу картину сучасного українського суспільства, усього комплексу перетворень, яких воно зазнало протягом десятиріччя. Цю вимогу має задовольнити й правова основа перепису. Чого й старалися досягти розробники документа. З одного боку, вони дбали про його відповідність чинній законодавчій базі, насамперед Конституції України. З другого — прагнули послідовно адаптувати національне законодавство до міжнародних стандартів.

В Україні поки що немає правової основи для реалізації такого масштабного демосоціального обстеження, як перепис населення. Тоді, коли стаття 32 Конституції однозначно встановлює жорсткі обмеження щодо можливості отримання будь-ким конфіденційної інформації про особу. Зокрема, частина друга вказаної статті каже: «Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини». Отже, головна мета проекту закону «Про Всеукраїнський перепис населення» — створення законодавчої бази для перепису як суцільного статистичного спостереження, що передбачає опитування кожної фізичної особи за різноманітними демографічними та соціально-економічними ознаками.

Крім того, пунктом 10 статті 92 Конституції передбачено, що «виключно законами України визначаються засади регулювання демографічних та міграційних процесів». Зрозуміло, створення ефективного механізму їх регулювання неможливе без надійного інформаційного забезпечення, базу якого становлять дані перепису.

Проектом закону пропонується встановити обов'язковість надання відповідей, відповідальність за порушення порядку подання та використання даних перепису. З другого боку, визначаються повноваження органів, які готуватимуть і проводитимуть цей захід, узагальнюватимуть і поширюватимуть його результати.

Надзвичайно важливе з точки зору дотримання конституційних вимог, про які йшлося вище, встановлення законом гарантій щодо захисту первинних персональних даних, отриманих у процесі перепису. Так, у статті 12 законопроекту наголошується, що первинні (персональні) та інші дані, отримані під час опитування, є конфіденційними, вони охороняються законом, не підлягають поширенню без згоди опитаного і використовуються лише для статистичних цілей у знеособленому вигляді.

— Дякую за цікаву бесіду.

Розмову вів Микола ХОЦЬКИЙ, головний консультант прес-служби Верховної Ради України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості відкритого акціонерного товариства «Лисичанськнафтооргсинтез» за станом на 1 жовтня 1999 року»

Цей Закон спрямований на оздоровлення фінансового стану та відновлення виробничої діяльності відкритого акціонерного товариства «Лисичанськнафтооргсинтез» як стратегічно важливого для економіки України підприємства.

Стаття 1. Списанню з відкритого акціонерного товариства «Лисичанськнафтооргсинтез» (далі — «ЛиНОС») — платника податків підлягають суми податкової заборгованості зі сплати пені, штрафних та фінансових санкцій по загальнодержавних податках і зборах, обов'язкових платежах, що нараховані і вважалися несплаченими за станом на 1 жовтня 1999 року.

Стаття 2. Реструктуризації підлягають суми податкової заборгованості відкритого акціонерного товариства «ЛиНОС» зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), перелічених у статті 3 цього Закону, без урахування сум пені, штрафних та фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства на цю заборгованість і списаних згідно із статтею 1 цього Закону, за станом на 1 жовтня 1999 року.

Реструктуризація провадиться шляхом розстрочення сплати податкової заборгованості на 120 місяців.

Сплата реструктуризованої податкової заборгованості розпочинається з 1 січня 2001 року і провадиться рівними частками до 15 числа кожного місяця.

Стаття 3. Реструктуризація податкової заборгованості поширюється на:

податок на прибуток підприємства;

податок на додану вартість;

плату (податок) за землю;

акцизний збір;

збір до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення;

збір за забруднення навколишнього природного середовища;

плату за спеціальне користування водними ресурсами;

амортизаційні відрахування для фінансування заходів структурної перебудови базових галузей національної економіки.

Стаття 4. Орган стягнення, де перебуває на обліку відкрите акціонерне товариство «ЛиНОС», за результатами розгляду фінансово-господарської діяльності у місячний термін з дня набрання чинності цим Законом приймає рішення щодо списання та реструктуризації сум податкової заборгованості, зазначених відповідно у статтях 1 та 3 цього Закону, та повідомляє про це відкрите акціонерне товариство «ЛиНОС».

Стаття 5. У тижневий термін з дня прийняття цього Закону відповідний орган стягнення зупиняє стягнення з відкритого акціонерного товариства «ЛиНОС» у безспірному порядку сум податкової заборгованості і відкликає з уповноважених банків розрахункові документи щодо їх сплати.

Суми податкової заборгованості, реструктуризовані у порядку, визначеному цим Законом, у разі несплати платником податку у встановлені статтею 2 цього Закону строки стягуються відповідним органом стягнення у безспірному порядку.

Стаття 6. Рішення про списання та реструктуризацію податкової заборгованості відкритого акціонерного товариства «ЛиНОС» з місцевих податків і зборів (обов'язкових платежів), а також пені, штрафних і фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства на заборгованість зі сплати зазначених податків і зборів (обов'язкових платежів), приймається відповідною радою у двомісячний термін з дня набрання чинності цим Законом згідно з умовами, визначеними цим Законом.

Стаття 7. Списання та реструктуризація податкової заборгованості провадиться у порядку та на умовах, визначених у Законі України «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків за станом на 31 березня 1997 року».

Стаття 8. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Сплата податкової заборгованості, реструктуризованої відповідно до Закону України «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків за станом на 31 березня 1997 року», розпочинається у строк, визначений статтею 2 цього Закону.

Кабінету Міністрів України в місячний термін прийняти рішення, спрямовані на виконання цього Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 грудня 1999 року.
№ 1335-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національний банк України» Верховна Рада України **постановляє:**

1. Доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до №51, ст.1122) статтями 166^5 і 234^3 такого змісту:

«Стаття 166^5. Невиконання законних вимог Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України

Невиконання керівниками банків або інших фінансово-кредитних установ у встановлений Національним банком України строк законних вимог щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України — тягне за собою накладення штрафу до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

«Стаття 234^3. Національний банк України

Національний банк України розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з невиконанням законних вимог Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України (стаття 166^5).

Від імені Національного банку України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова Національного банку України та його заступники, керівники територіальних управлінь Національного банку України та їх заступники».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 22 грудня 1999 року.
№1342-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Конвенції про передачу осіб, які страждають психічними розладами, для проведення примусового лікування»

Верховна Рада України **постановляє:**

Конвенцію про передачу осіб, які страждають психічними розладами, для проведення примусового лікування, підписану від імені України 28 березня 1997 року в м. Москві, ратифікувати з таким застереженням:

Україна виконуватиме положення частини третьої статті 10 Конвенції щодо проведення нового розслідування чи судового розгляду справи в разі скасування рішення суду щодо проведення примусового лікування за умови, що копія цього рішення, матеріали кримінальної справи та інші необхідні документи будуть надіслані після виконання всіх слідчих та інших процесуальних дій, можливих за відсутності особи, яка страждає психічними розладами.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 11 січня 2000 року.
№ 1372-XIV.

Обличчя тисячоліть 2000

I. До 500 р.

Савлій ► (V ст. до н. е.) — скіфський цар, противник грецьких культурних впливів на Скіфію (зображення немає).

Скіфська пектораль (фрагмент).

II. 501—1000 рр.

◄ Либідь (кінець VI — початок VII ст.) — сестра полянського князя Кия, ймовірного засновника Києва

III. 1001—1500 рр.

Володимирко ► (? — 1153) — галицький князь

IV. 1501—2000 рр.

◄ Севастян Кленович (1550—1602) — поет

Осип Маковей► (1867—1925) — письменник

◄ Олександр Архипенко (1887—1964) — скульптор

Олекса► Слісаренко (1891—1937) — письменник

◄ Дмитро Чижевський (1894—1977) — славіст, історик філософії

Юрій ► Кондратюк (1900—1942) — піонер ракетобудування

▲ Академіки Василь Щурат, Кирило Студинський, Володимир Філатов, Михайло Возняк, Микола Стражеско

Дмитро Гнатюк► (народ. 1925 р.) — співак, режисер

(№10. Далі буде).

Ведучий рубрики Віталій АБЛІЦОВ.

Приречені до... альтернативи: або за грати, або...

Статистика сумна й вражаюча: на 1 листопада 1999 р. у нас за колючим дротом виправних закладів і слідчих ізоляторів (СІЗО) перебувало 217 тисяч 300 осіб. Тобто з кожних ста тисяч громадян — 400 «зеки», а з чоловіків віком 16—60 років за гратами кожний 150-й. Багато це чи мало — судімо з прикладу нашого західного сусіда Польщі, де за гратами в'язниць перебуває втричі менше осіб, аніж в Україні.

Зрозуміло, що про елементарні норми утримання засуджених, передбачених міжнародними конвенціями, ратифікованими Україною, вести мову не доводиться. Експерти Ради Європи, які побували в наших «буцегарнях», вражені перенаселенням камер (на двадцять п'ять засуджених усього десять нар!), задухою чи холодом, бідним харчем, інфекційними захворюваннями, насамперед туберкульозом тощо.

Зважаючи на сумні реалії сьогодення (на загальну економічну ситуацію, зубожіння населення), язик не повертається вимагати від держави негайних європейських стандартів для злочинців, а тим паче зводити нові в'язниці.

Але, вступаючи до Ради Європи, давали обіцянки...

За цього всього рівень злочинності в державі не зменшується, а почасти й навпаки. Відповідно, зростає й кількість засуджених — приблизно на 10—15 відсотків щороку...

Який же вихід? Закрити очі на те, що нас щодня збивають автомобілями, обкрадають, грабують, калічать, а то й позбавляють життя?

«Винаходити велосипеда» у цій ситуації немає потреби — радять поважні експерти РЄ, які працювали в Україні в рамках спільної програми Єврокомісії та РЄ з реформування правової системи і правоохоронної зокрема, сприяння правам людини та місцевому самоврядуванню. Пропонують придивитися до досвіду Німеччини, Великобританії, Швеції. Якщо українські судді, виносячи вироки, у 37 відсотках випадків карають злочинців позбавленням волі, то у багатьох європейських країнах під таку кару підпадають лише 5 відсотків засуджених.

Судіть, але знайте...

Ці слова звернені до слуг української Феміди. Саме судочинці мають насамперед усвідомлювати, що коли є можливість — така собі «вилка» у застосуванні різних видів покарання за вчинений злочин, радше вдатися до будь-якого іншого, але не до позбавлення волі. Особливо в тім разі, коли підсудний вперше на лаві суду і злочин не з тяжких.

Коли дізнаєшся, які саме засуджені перенаселяють наші «зони» — жахаєшся. Як правило, це, образно кажучи, дядьки за вкрадені з колгоспного поля мішок зерна чи хлопчаки, що через безгрошів'я обікрали комерційний ларьок. За офіційними даними Державного департаменту з виконання покарань, у «зонах» перебуває 6 тисяч 690 осіб, засуджених до одного року позбавлення волі, 8 тисяч 271 — до двох років, 10 тисяч 507 — до трьох років. А загалом там таких «зеків» — 59,3 відсотка.

Як такі «мужики» виправляються — відомо. Недарма експерти РЄ наголошують: в'язниця засудженого не виправляє, бо вона не лише в Україні, а всюди в світі — «університет злочинності». За даними досліджень учених Оксфордського університету, більшість молодих злочинців англійської столиці переймають такий «модний» вид злочину, як збройне пограбування, саме у своїх кумирів у місцях позбавлення волі. Про наші «тюремні університети» уже й мовчимо. У кращому разі звідти повертаються з поглядом на життя через кримінальну призму, у гіршому — зламаними фізично чи психологічно...

Окрім морального чинника слід зважити й на суто економічний: утримання одного нашого «зека» у виправній колонії, а сюди входить і зарплата обслуговуючого персоналу «зон», обходиться в 105 гривень на місяць, а на утримання так званого «альтернативного засудженця» в середньому витрачається 10 гривень на рік. До того ж, працюючи десь на «хімії», альтернативно засуджений може заробити копійку й відшкодувати заподіяну шкоду своїй жертві, а не робити це за рахунок держави.

Власне, «винаходити велосипеда» нам і не треба. Дослідники історії кримінального права стверджують, що ще в 1918 році в Україні, раніше від інших республік, почали діяти народні суди і застосовуватися умовне засудження. У нині чинному старому законодавстві маємо так звані альтернативні методи судового покарання —умовне засудження, відстрочка виконання, виправні роботи, позбавлення права займатися тією чи іншою діяльністю чи займати відповідні пости. За даними Державного департаменту з виконання покарань, судді зважили за доцільне покарати, але не позбавляти волі 229 тисяч 405 засуджених. 40 відсоткам з них відстрочено виконання судових вироків, 35 відсотків покарані умовно і лише 44, 5 тисячі — на виправних роботах.

Інша справа, що старий спосіб мислення багатьох служителів Феміди залишає їх «однолюбами» саме в'язничного виховання осуджених. Порівняно з першим півріччям 1998 року кількість таких вироків зросла на 1,8 відсотка. І це за того, що за останньою амністією з нагоди чергової річниці незалежності України з місць позбавлення волі було звільнено 67 тисяч осіб. Якщо це «зеки», які не становили для нас суспільної небезпеки (а інакше як би їх амністовували), то чи не можна було їх одразу не засуджувати до позбавлення волі?

З одного боку, суддів можна зрозуміти — вони роблять поправку на правове невігластво більшості громадян і суворими вироками вчать за принципом: «Аби іншим не кортіло...». З другого року, боюсь, що з такими темпами незабаром і вчити нікого буде.

Окрім традиційних войовничих настроїв населення до злочинців, чого служителі Феміди не можуть не враховувати, а також і традицій тоталітарної судової практики, є й об'єктивні причини. Багато статей Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів досить суворі й не передбачають так званих альтернативних форм покарання (нині чинний КК прийнято ще 1960 року).

«Битие (від слова «бити») определяет дознание»

Цей перефраз класика марксизму-ленінізму нагадав мені колега з «Аргументів і фактів», який писав про побиття й інші методи незаконного тиску на підслідних досудовими слідчими. Уже давно не таємниця, що вподобаний слідчими правоохоронних органів запобіжний захід утримання під вартою став для них «паличкою-виручалочкою» і у встановленні істини, і в її викривленні. Часто підозрюваного беруть під варту, аби, кинувши до камери СІЗО з усіма її «принадами», довести його до «щирого зізнання».

Окрім морально-правової проблеми (невизнана судом винною людина місяцями сидить у в'язниці!), маємо й чисто матеріальну. До сорока тисяч таких підслідних щороку заповнюють камери в'язниць. А їх же також треба хоч якось харчувати, охороняти, возити на слідчі дії, судові засідання тощо.

Капіталістичний Захід в цьому економніший, обачніший та гуманніший. У Великобританії, розповідає Колін Робертс з відділення прикладних досліджень кримінології Оксфордського університету, є перелік злочинів, за які не рекомендують ув'язнювати підозрюваного до суду...

А глава в'язничної адміністрації Берліна Кристоф Флюге стверджує, що в його країні майже не практикують взяття під варту підозрюваних у вчиненні нетяжких злочинів, особливо тих, які мають сім'ю, постійне помешкання і роботу. Гвалтівників, убивць, грабіжників тощо можуть утримувати до суду не більш як 4—6 тижнів (навіть у тому разі, якщо суд не встиг завершити розгляду справи). Найтриваліший термін попереднього утримання під вартою — півроку, але це виняток.

І що дуже важливо, рішення про застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту приймають судді, а не прокурори, як це заведено у нас.

Україна — «лідер» в Європі за кількістю громадян, що відбувають покарання у місцях позбавлення волі

Експерти радять не лише частіше вдаватися до грошової застави, а й спростити нашу громіздку процедуру досудового розслідування, скоротити час між завершенням розслідування і початком суду тощо.

Легко сказати — скоротити слідство, коли у нас на одного слідчого системи МВС може припадати до сорока кримінальних справ у рік. Закордонні фахівці підказують: спробуйте концентрувати увагу слідчих на найбільших фактах злочинної діяльності підслідного, а дрібніші можна обійти і повертатися до них лише в тому разі, якщо суд вагоміші факти не визнав. Пропонують й інший шлях — дрібні факти правопорушень залишати для з'ясування безпосередньо під час суду, а не в ході досудового слідства. Звісно, що все це годиться, коли самі суди не перевантажені роботою.

Волю за три верблюди

Ще один резерв зменшення перевантаженості українських тюрем учасники семінару делікатно обійшли. Маю на увазі спроби деяких ЗМІ підготувати громадську думку про запровадження так званих недержавних закладів утримання арештантів. Простіше кажучи, приватних в'язниць. Мовляв, якщо держава не здатна утримувати такі установи, залучаймо приватний капітал.

Зрозуміло, що фактично йдеться про такі собі платні «зони». Не менш зрозуміло, що це мають бути порівняно комфортабельні місця для «відсидки» грошовитих «зеків».

Пригадаймо, як спершу так звані «круті» уже домоглися від українського парламенту запровадження процесуальної норми купівлі волі у держави за рахунок внесення грошової застави. (У деяких країнах зі спекотним кліматом такою заставою можуть бути верблюди чи слони).

Відповідаючи на запитання автора цих рядків, представник швейцарської юстиції пан Андреа Бехтольд досить довго підступався до тези, що такий спосіб розв'язання проблеми — не для України. Решта його колег просто промовчали, хоча, впевнений, мислять так само. У народі сказано мудро: «Коваль коня кує, а жаба й собі лапу наставляє»...

* * *

Отже, нам пропонують передбачити в Кримінальному і Кримінально-процесуальному кодексах більше альтернативних покарань за скоєні злочини, зменшити терміни позбавлення волі, передбачити для тих, хто уже потрапив у «зону», більше законних можливостей вийти на волю достроково (взяття на поруки, грошова застава, громадські роботи тощо). Аналізуючи власні успіхи і проблеми на цій ниві, закордонні гості називали чи не найбільшою перепоною нестачу коштів й інші матеріальні труднощі. То що вже чекати від нашої нинішньої економічної скрути? Як, скажімо, засуджувати злочинців до громадських робіт, коли законослухняні громадяни держави безробітні? Чи не від розуміння ситуації скромні й прогнози іноземців: хоча б упродовж п'яти наступних років скоротити кількість ув'язнених в Україні вдвічі. Як буде насправді, довго чекати не доведеться. У найближчому порядку денному Верховної Ради — прийняття нового Кримінального кодексу й інших законодавчих актів, що мають істотно змінити криміногенну ситуацію в державі.

Анатолій БЕНЬ.

На 25 засуджених — 10 нар

Мрія шахтарської дитини — тарілка манної каші

(Початок на 1-й стор.).

Вугільна «валюта»

Околицями Тореза бігають замурзані хлопчаки. Характерні почорнілі обличчя не залишають жодних сумнівів щодо походження бруду: вугілля! У шахтарському місті годує саме воно.

Відро вугілля коштує дві гривні. Втім, за кілька років місцеве населення навчилося обходитися без грошей. Вугілля — валюта, за яку можна отримати їжу, випивку і тепло в домі. Що таке інстинкт виживання, малеча пізнає дуже швидко і заробляти вчиться ледь не з дитсадівського віку.

...У свої дванадцять Женя трохи вміє читати. Першого вересня дзвінок пролунав не для нього. Хоча пам'ятає хлопчик і кращі для сім'ї часи, коли мали квартиру в багатоповерхівці, коли батько ще отримував гроші на шахті, а мати готувала смачні обіди. Коли татові почали платити дедалі рідше, хтось із приятелів напоумив його кинути шахту і зайнятися «бізнесом». Для розкрутки взяв позику під заставу — квартиру. Невдаха-шахтар прогорів на першій же оборудці: лишився й товару, і квартири. Сім'я перебралася до низенької халупки на окраїні міста. Ні грошей, ні роботи.

Єдиний вид заробітку — вугільний промисел, на який Женя ходить разом з батьком. І не лише він — стара покинута виробка годує не одну сім'ю. Кажуть, педантичні німці перед входом до такої виробки просто вішають табличку «Вхід заборонено». Цього досить. Для мешканців вітчизняних шахтарських селищ перешкодою не стають ані бетон, ані залізні грати. Любительський вугільний промисел процвітає. Втім, чому любительський? Адже займаються цим гірники-професіонали.

Дитина в такій справі — помічник незамінний. Худенький і спритний хлопчик легко орієнтується під землею. Про те, що одного разу може назавжди залишитися там, Женя не замислюється. Але твердо знає: що ближче до зими, то більший попит на паливо.

Місце «роботи» братів Сашка та Альоші — залізниця. Вони заскакують до навантажених паливом вагонів і вкидають до торбинки шматки вугілля. Одного разу, стрибаючи на ходу, Сашко підвернув ногу і два тижні не міг на неї ступити. Та вiдлежатися не вдалося: хто ж іще зароблятиме на хліб у сім'ї, де четверо дітей? Заробляють діти не лише на хліб, а й на пляшку «оковитої» батькові, вчорашньому гірничому робітникові.

Шахтарські діти — термін умовний. У невеличких містах і селищах, життя яким дала шахта, кожна родина так чи так пов'язана з вугільним підприємством. Формально ці хлопчики і дівчатка не підпадають під жодну категорію «знедолених». Вони мають обох батьків і теоретичну можливість відвідувати школу чи дитсадок. Вони не сироти, не каліки, не бомжі і не малолітні злочинці, і держава їм нічого не винна. Така держава, як у нас.

Майбутнє за знаннями? Ні, за грошима!

Наталія Бєлюкіна, директор Торезького міського центру соціальних служб для молоді, водночас веде класне керівництво в одній із шкіл шахтарського міста. Сама вона народилася й виросла в сім'ї гірника, і це було предметом гордості дівчинки. А нині...

— Якщо років десять тому, — розповідає Н. Бєлюкіна, — ми, вчителі, примушували дітей доїдати шкільні сніданки, то тепер сторожуємо, аби чужі класи не розкрали зі столів хліб. І тарілки лишаються чисті, як вимиті, що не давали б. Я веду старші класи, вони півдня в школі, їм весь час їсти хочеться! Беруть із дому хто хліб, хто прісні коржики, хто взагалі нічого. Одна учениця вдома поділилася враженнями: «Мамо, мені сьогодні весь клас заздрив. У мене на «тормозок» було яйце».

Вони розумні й здібні, але вони — шахтарські діти. Більшість із них мріють залишити це місто, де, крім шахт і заводів, що працюють на вугільну промисловість, — ніякої роботи. І жодної перспективи. Важко бути юним і талановитим, якщо ростеш у шахтарському місті.

Відмінниця Світлана відмовилася йти відповідати до дошки. Наступного дня повторилося те саме. Коли дівчинка залишилася з учителькою наодинці, зізналася: «Мені соромно виходити до дошки, щоб увесь клас дивився, як бідно я вдягнена. Будь ласка, не викликайте мене ніколи!».

Таня Кузіна виграла заочний тур Соросівської олімпіади з біології. На другий тур треба їхати до Донецька, а це п'ятнадцять гривень. У сім'ї шахтаря таких грошей немає.

Іра Онашко, «золота» медалістка, переможниця конкурсів і олімпіад, після школи пішла до ПТУ. Мати соромиться зізнатися знайомим, де вчиться її дитина, але це, з'ясовується, — єдиний безкоштовний навчальний заклад.

— Я намагаюся переконати: «Діти, майбутнє за знаннями». А вони мені: «Ні, майбутнє — за грошима», — резюмує Наталія Бєлюкіна.

Коли на початку року в класі збирають гроші за користування підручниками, частина сімей не здатна сплатити навіть цю символічну суму. «Шахтарські діти», — зітхає класний керівник. Звучить, як вирок.

Кінець династії?

Вісім членів сім'ї Черепніних працюють на торезькій шахті «Червона Зірка». Голова династії Еля Миколаївна нині спеціаліст відділу кадрів. Над її робочим столом — портрет Сталіна. Моя співрозмовниця пишається славною історією підприємства і бажає, аби правнуки — трирічні Рома та Костя — обрали місцем роботи саме цю шахту.

Трудову династію Черепніних, проте, годує не шахта, де борг по зарплаті — одинадцять місяців, а... бджоли. Спочатку це було захоплення, а тепер — джерело доходу, стабільніше, ніж видобуток вугілля. Завдяки хобі чотири покоління і кілька сімей мають що поставити на стіл і мають у що вдягти дітей. Але не більше. Еля Миколаївна зізнається, що навчилася саджати картоплю, бережливо носити речі і обходитися без щорічного відпочинку на морі. Молодші члени сім'ї про таку розкіш і не мріють.

Напередодні першого вересня профспілковий комітет шахти завалили заявами. Голова профкому Федір Гализін стверджує, що нині до нього звертаються лише по матеріальну допомогу і лише у двох випадках: на лікування близької людини та на одяг і їжу для дітей. Але перед початком навчального року профспілка не спромоглася виділити на школярів ані копійки.

Дочка шахтаря Олена Борова розповідає:

— Я «комуністичні» часи досі згадую з дикою ностальгією. Мої батьки, чесні й принципові люди, працею на шахті дали мені все. І я одразу після школи пішла працювати — звичайно, на шахту. Нині мої старенькі змушені виживати. А я не в змозі дати своїй дитині те, що свого часу отримала безкоштовно: освіту, лікування тощо.

Олена сама виховує дочку-інваліда. Шахту давно покинула і знайшла роботу в міському центрі зайнятості. Зарплата мізерна, дорога в один бік — година-півтори. Молода жінка не цурається будь-якої роботи і радіє, коли хтось із знайомих підкине замовлення на пошиття одягу. Дочка, 13-річна Евеліна, ще витає у хмарах, пише вірші і мріє стати поетом. А навкруги — жорстока проза...

Усі роботи гарні, крім... шахти

Знаєте, хто головні постачальники металобрухту до приймальних пунктів, які вже давно стали лихом для шахтарських міст? Правильно, дітлахи від семи до дванадцяти років. Звичайно, вирубують кабель чи розкручують обладнання і цілком дорослі дядьки. Але дитина «зручніша»: по-перше, для проникнення на територію, що охороняється, по-друге, у приймальному пункті не ставитимуть зайвих запитань. Де взяв? Знайшов! Навіть міліція нічого не вдіє — неповнолітній.

Власники одного з таких пунктів пригадали, як п'ятирічний хлопчик доставив 115 кілограмів брухту і одержав за них 9 гривень — точно за прейскурантом. Діти в шахтарських сім'ях засвоюють дуже швидко: для заробітку будь-які способи годяться.

Діма й Вітя, 15-річні близнята, цього літа «продалися» базарному торговцеві і два місяці тягали тачку за сім гривень на двох удень. Їхній батько працює на одній із донецьких шахт. Ще кілька років тому ця родина (троє дітей) користувалася пільгами, але лише до того часу, як старшому синові виповнилося вісімнадцять. Нині він в армії. Пізніми вечорами, ставлячи тісто на хліб, мати зітхає від жалю до дітей, для яких так швидко закінчилося дитинство. А самі хлопці не дочекаються, коли стануть повнолітніми і влаштуються на «справжню» роботу. Те, що це буде не шахта, — точно.

«Ви не чули, там у газеті було оголошення: робота на дому за 350 гривень. Чи це справді так?» — цікавляться в мене хлопці. Наївні, вони ще мріють, що ось-ось на них впадуть гроші і тоді вже не треба буде ходити пішки на роботу і з роботи, економлячи на автобусі. Бо літо давно минуло, а заробили так мало...

У червні цього року на пероні Донецького залізничного вокзалу було святково і гамірно. Проводжали поїзд «Донецьк—Севастополь». До Криму на відпочинок їхали діти, батьки яких загинули в шахті. Діти мали щасливий вигляд: в їх повсякденному житті так мало приводів для радощів.

У Діми й Віті батько, дякувати Богові, живий. Видобуває вугілля на державному підприємстві і для держави. Старший син безкоштовно виконує конституційний обов'язок — захищає державу. Державу, яка бере все — і нічого не дає натомість.

Спеціально для «Голосу України» Петровський районний центр соціальних служб для молоді Донецька провів анкетування серед шахтарських сімей на тему: «Перспектива ваших дітей».

До майбутнього своїх дітей з оптимізмом ставляться лише 17 відсотків опитаних. 65 відсотків батьків заявили, що майбутнє викликає деяку тривогу або песимізм та безрадісність. Відповіді на запитання «хто, на вашу думку, може захистити інтереси ваших дітей?» розподілилися так: батьки — 83 відсотки, решта — органи державної влади або ніхто. А ось характерні висловлювання з приводу можливих подальших шляхів після закінчення школи: «все залежить від грошей», «немає грошей», «час і гроші покажуть». І лише у відповіді на запитання «чи дозволите своїй дитині працювати у вугільній промисловості?» думки розділилися майже порівну — п'ятдесят на п'ятдесят. Отже, дехто ще сподівається?

Таланту не шкодить черствий хліб, але заважають черстві душі

Каріна Нікульнікова, 11-річна школярка зі Сніжного, досі щиро вірить у Діда Мороза і щороку пише йому листи. Щоправда, можливості новорічного чарівника скромніші, ніж фантазія дівчинки. На цей раз Каріна знайшла вихід: «Попрошу, щоб мені Дідусь Мороз подарував якийсь чек чи багато-багато грошей. Щоб на все вистачило».

На все — це аж ніяк не на одяг, іграшки чи ще якісь «забаганки». Дівчинка мріє співати. І Бог наділив її даром. За кілька років занять танцями й вокалом у міському палаці творчості учнів і молоді Каріна досягла помітних успіхів і встигла «засвітитися» на кількох конкурсах. А позаторік здібну дівчинку запросили на фестиваль «Базарчик-98». Відбірковий тур відбувся у Запоріжжі, куди треба було їхати за свої (або спонсорські) гроші. Зі спонсорами в місті не густо, зі своїми грошима — теж. На шахті лише знизали плечима, коли Карінин батько попросив виплатити трохи боргу з зарплати. Одного вечора, зітхнувши, мати витягла кілька купюр, відкладених на господарство, і рішуче заявила: «Їдемо!».

З конкурсу Каріна повернулася окриленою: ще б пак, її помітили й оцінили! А потім радість змінилася смутком: аби розвиватися далі, треба виїжджати ще і ще. А це шахтарській сім'ї не під силу.

— Таких талановитих, перспективних дітей у мене четверо, — каже керівник гуртка сольного співу «Зорепад» Лілія Галушко. — Але на все місто не знаходиться мецената, який їм допоміг би. Де тільки не була: і у відділі освіти, і в якихось благодійних фондах. Усі розводять руками: у нас он сироти, інваліди, багатодітні, інтернати... А в мене хіба не діти? Хто захистить їхній талант, їхнє майбутнє, якого батьки забезпечити не в змозі?

Дочка Лілії Галушко, 11-річна Аня, — теж учасниця і дипломантка кількох конкурсів вокалістів. Дівчинка обдарована, ще й у музичній школі встигає вчитися. Батько в Ані — шахтар, і був час, коли в сім'ї стало надто скрутно з грошима. Тоді мати поставила двох дочок — молодшу Аню і старшу Марину — перед вибором: музики навчатиметься лише одна з вас. Марина поступилася молодшій сестрі: їй потрібніше. А ввечері стиха промовила: «І мені хочеться...».

З усього видно — цей усміхнений хлопчик теж з шахтарської сім'ї. Сподіваємося, в нього доля ліпша, ніж у багатьох його однолітків з гірничих містечок

Тим часом на Донеччині започаткована й діє програма «Обдаровані діти», якою так полюбляє похвалятися обласне керівництво. Створено «банк даних» таких дівчаток і хлопчиків, а їхні гала-концерти незмінно викликають сльози замилування у глядачів (матері Каріни й Ані розкрили «секрет» таких концертів: з'ясовується, приїздити юному обдаруванню на нього треба за свої кошти). Ось вам і обласна програма.

Найяскравішим літнім спогадом для Ані залишився міжнародний конкурс в Одесі (скільки це коштувало її батькам, не згадуватиму). Грошей було обмаль. Так само, як і часу. За сценою дівчинка жувала черствий хліб. Виступ пройшов «на ура». Аню нагородили путівкою до «Молодої гвардії». Та з'ясувалося, що путівку цю треба викупити за... 565 гривень. І тоді вже, під час табірної зміни, відбудеться фінал конкурсу. Чи варто казати, що у фіналі сніжнянців не було?

Максим Пущинський, син шахтаря і вчительки, чотири-п'ять разів на тиждень їздить з віддаленого шахтарського селища до палацу творчості, аби навчатися вокалу. Максим невеличкого зросту і часто цим користується — їде в автобусі безплатно. Якщо його не пускатимуть до «маршрутки», хлопчик ладен ходити пішки. Узимку палац не опалюється, займаються в рукавицях і куртках, з рота йде пара.

Юна сніжнянка Даша Ткаченко цього року стала чемпіонкою Європи з шашок серед юніорів. Це була сенсація турніру! Проте в рідних пенатах спонсори щедрішими не стали, а для державних чиновників найвищого рівня найголовнішим з усіх видів спорту залишається футбол. Наставник чемпіонки, керівник гуртка міського палацу творчості учнів і молоді Петро Кравець жебрає на дорогу до Голландії — місця проведення чергових змагань, куди Дашу запрошено вже як чемпіонку. Надто далеко.

...В Ані Галушко немає концертного взуття — дівчинка так швидко росте. Врятувала винахідливість мами: на концерті Аня сховала ноги в домашніх тапочках за колонку-підсилювач. Глядачам було видно лише святково вдягнену тоненьку дівчинку — не більше. Дуже схоже на наше життя, чи не так? Життя, в якому за фасадом правильних слів і потоком обіцянок — босі ноги бідності, приниження і безвиході, на які приречене підростаюче покоління.

...Дитячий садок №49 у Гірницькому районі Макіївки. Новенькому Сергійкові тут так подобається! На вечерю сьогодні манна каша на молоці — смачно. На хлопчика чекає тато, колишній працівник нині закритої шахти «Центральна».

— Тату, — коли ти одержиш гроші, купиш мені такої кашки?

Чи має майбутнє країна, в якій найзаповітніша мрія дитини — тарілка манної каші?

Ліна КУЩ.

Фото Віктора КАЛИНИЧЕНКА.

Важко бути талановитим, якщо ростеш у шахтарському місті

Коментар

А Держкомнац тим часом скасовують

У неділю у Ворзелі завершився семінар «Розвиток міжетнічної толерантності», влаштований національними товариствами України за підтримки Посольства Королівства Нідерланди та «Ва банку».

Цікаво, але...

Зацікавились акцією посольства Росії, Естонії, Греції, ФРН, інших країн. Серед учасників семінару — відомі філософи, історики, соціологи, політологи. Якби зібрати всі їхні доповіді, вийшла б цікава й повчальна книга не лише для фахівців, а й для кожного громадянина, котрий може пишатися, що в Україні з її 130 етносами таки є міжетнічна толерантність.

Але хто таку книгу видасть? Адже наш Держкомнац, який міг би цьому виданню посприяти, ліквідовують у рамках адмінреформи.

В перший день семінару народний депутат України Г. Удовенко сказав: «Держкомнац варто було б реформувати, а не розформовувати!». А М. Джемілєв назвав ліквідацію комітету просто ударом по інтересах нацменшин.

Отже, етносоціальні та етнокультурні проблеми існують, а відповідний державний орган розформовують. І робиться це, схоже, непродумано й поспішно. Функції Держкомнацу передають різним (остаточно не вирішено, яким) міністерствам.

Скажімо, культурою нацменшин опікуватиметься нібито відділ народної творчості Мінкультури, справами депортованих — Мін'юст, а клопоти мігрантів та біженців візьме на себе МВС.

Частину функцій, можливо, передадуть Раді мовної політики, ще частину — МЗС (зв'язок з діаспорами).

Річ не в бідності

Можливо, якби не бідність держави, то й не варто було цього робити? — запитую заступника голови Держкомнацу поета Рауля Чілачаву. Він каже:

— Не думаю, що це робиться через бідність. Адже державі комітет обходився недорого. Приміром, на централізовані заходи нам виділялося стільки, скільки може вкрасти середній держчиновник, що має доступ до державної кишені.

Ми були створені саме як Комітет у справах національностей. А вже потім він розрісся: питання міграції, депортованих, біженців. Тобто з'явилися функції, не зовсім властиві такому комітетові.

Адже в усіх нормальних країнах це — прерогатива МВС або Мін'юсту. Тепер проблеми, які розв'язував Держкомнац, розчленовуються. Приміром, культурологічна частина справи розривається з правовою. Людям буде важко орієнтуватися, куди йти й де що шукати. А першорядні питання в інших міністерствах стануть третьорядними.

Отже, Держкомнац, звісно, потребував реформи, бо, як уже сказано, надто розрісся. Але він мусив залишитися.

Це я кажу не як функціонер комітету, а як український грузин.

Національним громадам тепер буде важче працювати й знаходити спільну мову, та й державі —важче регулювати міжетнічні проблеми.

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: виступ Г. Удовенка — «Реформувати, а не розформовувати!».

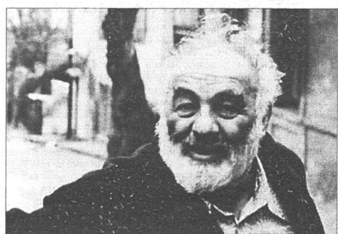
СЕМІНАР: «Розвиток міжетнічної толерантності»

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

«У Вінниці я гостював у Коцюбинського...»

Але кінорежисер приїхав сюди не з власної волі

Коли Параджанов творив свій найкращий фільм «Тіні забутих предків» (1965 р.), він ще не знав, що мине час і доля закине його на батьківщину Михайла Коцюбинського — автора відомого твору. Але до Вінниці кінорежисер приїхав не з власної волі...

У Губник — як на згубу

У селищі Губник Тростянецького району, в архіві колонії, де відбувають покарання особливо небезпечні рецидивісти, зберігається облікова картка ув'язненого Сергія Йосиповича Параджанова. Це єдиний документ, що залишився з тих часів. Особову справу, як мені пояснили, знищено давним-давно — через два роки після того, як засуджений покинув колонію. Такий порядок. На обліковій картці зовсім інший гриф: «Зберігати вічно».

Біографічні дані, віддані вічності, надто скупі. Народився 9 січня 1924 року у Тбілісі, за національністю — вірменин. До арешту проживав у Києві (бульвар Шевченка, 43/54). Освіта вища. Безпартійний. Місце роботи — Київська кіностудія ім. Довженка, режисер-постановник.

І все. Ніби не було в його біографії світового визнання — згаданий вище фільм отримав рекордну для кінематографа кількість нагород і премій — 28! Ніби це не той Параджанов, якого вітали з успіхом навіть керівники деяких держав...

Зате про «гріхи» митця сказано у найменших подробицях. Його звинувачували одразу за декількома статтями Кримінального кодексу. Приписували ввезення, виготовлення і розповсюдження предметів порнографії (юристи дотепер не можуть визначитися, що воно таке), і навіть... мужеложство.

Ті, хто цькував Майстра, не соромилися. Рішенням Київського обласного суду 50-річного Параджанова було позбавлено волі на п'ять років. «Чисту й відкриту душу» кидали на розтерзання рецидивістів — у колонію суворого режиму для особливо небезпечних злочинців. Так у перший день липня 1974 року Параджанов опинився у згаданому Губнику. Сюди його привезли із Лук'янівської в'язниці, що у Києві.

З появою іменитого ув'язненого життя за колючим дротом «перевернулося». У кабінетах начальства частіше стали нагадувати про себе телефони. На другому кінці дроту відомі артисти, співаки, режисери прохали про одне: дати їм можливість побачитися з Параджановим. Даремно. Табірний режим таке забороняв. Листи можна було надсилати хоч щодня. Вони надходили безперервно. У деякі дні листоноша просив видати йому мішок — не нести ж пошту оберемком.

Одного разу в колонії з'явився Юрій Нікулін — йому дозволили побачення. Про цю зустріч у мистецьких колах було багато розмов.

На все це режим не міг дивитися крізь пальці. Параджанова невдовзі «сховали» в інше місце. 21 квітня 1975 року «чорний ворон» доставив його у село Стрижавку, що за декілька кілометрів від Вінниці. Стрижавка стала другим на Вінниччині місцем ув'язнення режисера.

По дорозі, коли пересікали Вінницю, автомобіль проїздив зовсім поруч із будинком-садибою Коцюбинського. З перехрестя вулиць Київська і Коцюбинського його не можна не помітити. Але бачити у ті хвилини обійстя письменника Параджанов не міг — білий світ заступав йому «чорний ворон».

За колючим дротом Параджанов не раз мріяв ступити на поріг оселі Сонцепоклонника. Якось він сказав про це тодішньому начальнику колонії полковнику Михайлу Вашкевичу. Той, хоч і уважно ставився до ув'язненого, — оберігав його від знущань зеківських «авторитетів», інколи навіть запрошував на чай, — у відповідь заперечливо похитав головою. Про сприяння у відвіданні музею годі було думати.

Параджанов, кажуть, подивився тоді на начальника сумними очима (жодного разу його не бачили усміхненим) і сказав: «А я вже гостював у Коцюбинського... вночі...». Вашкевич насторожився. Параджанов після паузи закінчив фразу: «Я ходив туди подумки, у мріях, розумієте?»

Була в таборі бібліотека

Справжньою розрадою для зболеної душі були розповіді про музей Коцюбинського. Дарував їх Микола Воронін —колишній вчитель, який працював табірним бібліотекарем. Параджанов відчував душевну близькість у спілкуванні з цією людиною. Воронін, у свою чергу, ловив кожне слово співрозмовника: такий у нього був перший у житті. Проте ні один, ні другий не виказували взаємної симпатії — навіть в умовах колонії за опальним кінорежисером стежило не одне «око».

У бібліотеці інколи Параджанов сідав за малювання. З папером йому допомагав той же Воронін. «Я малюю все, що пам'ятаю з нормального життя...»

Малюнки не належали до заборонених предметів, тому пізніше автор забрав їх на волю. Дослідники його творчості стверджують: таких налічується майже 800. Сюди входять композиції, з якими любив «гратися» Параджанов. Брав усе, що потрапляло під руку, —мішковину (деякий час він латав мішки), засушував квіти, збирав блискучі кришечки із фольги — і врешті, виходив довершений твір мистецтва.

Для друзів на волі нове місце також не довго залишалося засекреченим. Параджанов про це повідомив їм уже в першому листі. Писати йому дозволяли небагато — один лист на місяць. Зате сам він жодного дня не залишався без чиєїсь вісточки. Копію одного з листів — від Андрія Тарковського — автору вдалося розшукати під час підготовки цього матеріалу. Тепер уже Стрижавська колонія опинилася в центрі уваги, і Параджанова по етапу відправляють далі.

В один із днів 1976-го його привезли на залізничний вокзал у Вінниці (їхали знову неподалік від оселі Коцюбинського). До закінчення терміну покарання залишалося ще майже два роки. Він думав про одне: де відбуватиме їх? Що опиниться на волі раніше на цілих одинадцять місяців — таке не могло приснитися навіть уві сні. 30 грудня 1977 року Параджанов назавжди покинув колонію № 16 в Луганську, куди його перевели із Стрижавки. «Вільна» була дана за вказівкою «дорогого Леоніда Ілліча». Той не міг встояти перед вимогами відомих майстрів світової культури звільнити із в'язниці митця із яскравим, самобутнім талантом.

«Я згадую Губник, Стрижавку, — писав згодом Параджанов, — людей, для яких добро та честь були вищі за еполети. Про них ще обов'язково розповім».

Не встиг. У 1990 році Параджанова не стало.

Був такий «листоноша» — Іван Коваль

У Стрижавській колонії Параджанов мав ще одне знайомство — з Іваном Володимировичем Ковалем, майстром столярного цеху в'язниці. Про це знайомство зовсім випадково довідався вінницький письменник Микола Рябий.

«Було б несправедливо, якби ці люди розминулися в житті», — пише М. Рябий у публікації «Він виносив на волю листи Параджанова», надрукованій в обласній газеті «Вінниччина».

Тієї зими письменник Рябий працював в Ірпінському будинку творчості — писав новий роман. На новорічні свята прийшов колядувати до земляка — Володимира Яворівського. Слідом на поріг став ще один гість — Іван Миколайчук. Під час розмови про життя-буття він відкрив вінничанам таємницю, про яку ті вперше чули, — Параджанов ув'язнено в колонію під Вінницею.

«Миколайчук також повідав, — пише М. Рябий, — що в колонії є справжній легінь, його тезко, котрий, багато чим ризикуючи, виносить Параджанові листи на волю, а з волі передає йому книжки, продукти, гроші...»

Лише через двадцять років після тієї розмови, і то зовсім випадково, М. Рябий дізнався, хто був той «листоноша». Якось письменник отримав листа із села Задвір'я Буського району на Львівщині. Автор, Ірина Коваль, писала, що його, Миколу Рябого, часто згадував її чоловік. Востаннє, коли помирав у неї на руках, —лікарі були безсилі врятувати після автокатастрофи.

З'ясувалося, що коли Іван мешкав на Вінниччині (сам він родом із села Яструбинці Іллінецького району), брав участь в обласному зльоті творчої молоді. М. Рябий, який тоді керував секцією прози, підтримав «божу іскру» в юнака.

Таке повідомлення вразило Миколу Олександровича і він поїхав вклонитися могилі талановитого земляка. Івана Коваля у Львові називали прозаїком нової генерації. Казали, що він міг стати класиком новочасної української літератури. Був дуже уважний до людей. Перший осередок Народного руху було створено саме у Задвір'ї з ініціативи Коваля. Потім його обрали головою сільради. Трагічний випадок перервав добрі справи цієї людини. Недописаними залишилися книги, які він здебільшого писав ночами, бо вдень заважали буденні турботи.

Коли зайшла мова про те, що на фото Коваль, як дві краплі води, схожий на Івана Миколайчука, дружина Ірина розповіла про випадок із Параджановим.

Микола Рябий так передає в публікації цю розповідь: «У день свого народження, тобто 18 січня, Іванко прийшов на роботу раніше звичайного. Піднявся сходами до конторки майстрів, а там ретельно підмітає підлогу в'язень-кавказець, схожий на Івана Хрестителя, Іванкового покровителя. Зачувши кроки, в'язень обернувся, подивився на Іванка і мовив: «Мати Божа! Очам своїм не вірю! Іванку? Як ти тут опинився?..»

То був Параджанов, який сприйняв Коваля за «актора Миколайчука» — виконавця однієї з головних ролей у «Тінях забутих предків».

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Свого часу ЮНЕСКО оголосила 1999-й роком Параджанова

Крупнокаліберним прицільним безгрошів'ям по виробникові — вогонь!

За листом читача

Запитання «Чи гуманно торгувати зброєю?» у нас не ставлять. Кажуть інакше: доки попит породжує пропозицію, гріх не скористатися моментом.

Радянський Союз, який боровся за мир у всьому світі, поповнював казну чималими коштами від продажу автоматів Калашникова, танків і літаків. І при цьому святенницьки звинувачував в аморальності торгівців зброєю —капіталістів.

Україна, відмовившись від ядерних боєголовок, відкрито пропонує світові зразки військової техніки та озброєння. Йдеться не лише про амбіції харківських танкобудівників, які вийшли на світовий ринок. Не менший інтерес виявляють зарубіжні фірми й до артилерійсько-стрілецької зброї. От лише шкода, що сама держава цей інтерес не підігріває. Певніше, гасить.

Про це написав у листі до «Голосу України» член Спілки офіцерів, капітан другого рангу Володимир Лиходовський.

З проханням оприлюднити проблему звернулися до редакції також його колеги з Державного науково-технічного центру артилерійсько-стрілецького озброєння (ДНТЦАСО).

— У нашій країні до 1991 року розробкою та виробництвом артилерії не займалися, — розповідає Володимир Лиходовський. — Тому для задоволення потреб армії 1992 року й було створено наш центр.

Як стверджує міністр оборони України генерал армії Олександр Кузьмук, ДНТЦАСО виконує 11 науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР). За договорами, зважте, Міністерства оборони. На сьогодні спроектовано, розроблено і виготовлено п'ять зразків танкових гармат, одну з них та міномет поставлено на озброєння. Інші зразки випробовуються, але вже здобули високу оцінку на міжнародних виставках. Розробки центру захищено 22 патентами, 12 працівників відзначено нагородами Президента країни, а сам ДНТЦАСО — Почесною грамотою Кабміну.

Пишу про це, щоб наголосити: розробники вітчизняної артилерійсько-стрілецької зброї не марно пайку жують. Втім, жувати їм нема чого — з жовтня 1997 року колектив центру не одержує зарплати, не надходять, зрозуміло, й кошти на реалізацію замовлених Міноборони проектів. Фахівців звільняють, у створеній кузні артозброєння от-от згасне вогонь...

— І це при тому, що наша армія гостро потребує артилерії, — зазначає генеральний конструктор АСО —генеральний директор центру, доктор наук академік Леонід Бондаренко. — А скільки ми втратили потенційних зарубіжних замовників...

У своєму листі міністрові оборони професор Бондаренко прицільним вогнем розбив оборону генерала армії, який виправдовує невиконання обіцянок «вкрай обмеженим надходженням бюджетних коштів для виконання робіт державного оборонного замовлення».

За розпорядженням Олександра Кузьмука було складено графік погашення заборгованості (4,5 мільйона гривень) у січні—березні минулого року. Його не виконано й досі.

Вказівки тодішнього прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка щодо вжиття заходів до погашення заборгованості, так само як і звернення міністра промислової політики, народних депутатів України, адміністрації Президента, схоже, заглушила артилерійська канонада міжнародних військових навчань...

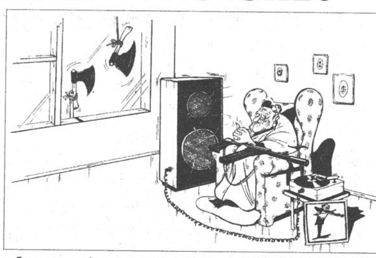
«Ваша несумлінність у виконанні даних вами обіцянок, — «стріляє» генеральний конструктор Леонід Бондаренко, — посилює тенденції до розвалу ДНТЦАСО і породжує недовіру працівників до Збройних сил».

«Снаряд» влучив у ціль. Як то кажуть, у самісіньке око влупив. Та відповідальних за фінансування, так само, як і обіцяльників у мундирі, лише захлеснуло хвилею мовчання.

А тим часом...

«14—18 березня 1999 року в Об'єднаних Арабських Еміратах відбулася міжнародна виставка військової техніки «IDEX-99», у якій найактивнішу участь брала Україна, — читаємо у листі Володимира Лиходовського та його колег. — Наша країна делегувала до Абу-Дабі близько 120(!) представників, проживання кожного з них коштувало п'ять тисяч доларів. Незрозуміло, звідки беруть кошти на такі представницькі вояжі, коли роками не оплачують державні замовлення, що можуть стати куркою, котра нестиме золоті яйця».

А й справді, звідки? Цим питанням зацікавився народний депутат України Борис Кожин, він же голова Спілки офіцерів. У своїх запитах на ім'я голови оргкомітету з питань підготовки та участі українських експозицій у міжнародних виставках озброєння тодішнього міністра промполітики Василя Гуреєва віце-адмірал просив розвіяти порох секретності, що стояв стовпом, наче після артпідготовки, над українськими учасниками «IDEX-99».

Хто вони (поіменно), які транспортні затрати, яку площу орендувала на виставці Україна, скільки контрактів і на яку суму укладено на «IDEX-99»?

Надійшла відповідь, гідна майстрів крутійства. Читайте в оригіналі.

«...На виставку «IDEX-99» було відряджено офіційну делегацію у складі 4 осіб.

До делегації також увійшли 97 фахівців, що працюють у сфері забезпечення інтересів держави в напрямку збільшення обсягів експорту продукції та послуг військового призначення українського виробництва, в тому числі і 8 осіб з Оргкомітету з питань підготовки і участі українських експозицій у міжнародних виставках озброєнь (Комітет пана Гуреєва. — **Авт.**): 9 — дирекція експозиції; 6 — представники Мінпромполітики; 9 —Міноборони; 4 — представники ДК «Укрспецекспорт»; 2 —народні депутати; по 1 — представники Адміністрації Президента, апарату Кабміну, МЗС, Мінекономіки, Мінфіну тощо; 6 — екіпаж танка; 46 (за власний рахунок) — представники підприємств і торговельних фірм.

Крім того, до складу делегації увійшли: 6 перекладачів, 4 представники ЗМІ, 1 лікар, 4 — архітектор і група монтажників експозиції».

Пан Гуреєв наприкінці листа попрохав цю інформацію вважати відповіддю на лист досківливого народного депутата і «вважати питання щодо участі української експозиції у виставці «IDEX-99» вичерпаним».

Одне слово, не лізьте, панове офіцери, зі своїми безглуздими запитаннями на чужий полігон. Небезпечно, бо територія прострілюється. Крупнокаліберними снарядами під кодовою назвою «Безгрошів'я».

Іван ІЛЛЯШ.

Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

Бабине літо надії

Нотатки про наше безштанне життя і про те, як його можна полегшити

Тенденції

Саме так — швидко і без жодних матеріальних затрат, яких влада, навіть найвища, ось уже кілька років не в змозі віднайти у нашій надзвичайно багатій країні.

Фантастика? Ні. Все досить просто...

У Київській області, по дорозі на Яготин, є зупинка —залізнична платформа Ново-Троянда. Протягом багатьох років навколо неї складався так званий неорганізований ринок. Селяни з навколишніх сіл приносили сюди на продаж дуже свіжі молоко, сметану, сир, яйця. Потім з'явилися м'ясо, сало, овочі, фрукти, розсада, саджанці...

Та раптом базаром і найближчими сусідами-товаристами поповзли чутки: базар на Ново-Троянді прикривають.

Більшість продавців і постійних покупців чуткам не повірили. Та й справді, якому найбюрократичнішому бюрократові спаде на думку закрити зручний для тисяч людей ринок?!

Але покупці, які з'явилися в чергову суботу на базар, стали свідками досить трагікомічної картини. Кілька десятків міліціонерів, деякі на мотоциклах, у поті чола ганялися за селянами, вириваючи у них з рук корзини, відра, банки з молоком та сметаною... Робили вони це дуже неохоче, ніяково посміхаючись і навіть регочучи. Очевидно, розуміли дурість, безглуздість того, що відбувалося, набагато краще, ніж ті, хто віддав наказ на операцію «розгон ринку».

Направляти щоразу для розгону ринку десятки міліціонерів, та ще й на автомашинах, мотоциклах, виявилося накладно. Тим паче, безрезультатно. Невдовзі базар відродився.

А ще через деякий час неподалік колії бульдозерами вирівняли майданчик, встановили прилавки. Потім побудували навіси.

Але й досі багато селян та мешканців міста зі здивуванням згадують той дивний акт неприкритого головотяпства, зразок безвідповідальності та нешанобливого ставлення до людини, до громадянина, права якого в нашій державі проголошені як найголовніше, найсвятіше, най-най...

* * *

Хто з нас не був свідком, а нерідко й учасником, метушні, що виникає в аеропортах, на вокзалах, а також в електричках, тролейбусах, рідше — в метро після чергового оголошення диспетчера, машиніста, водія про приліт, відліт, прибуття, про чергову станцію, зупинку тощо?

І сміх і гріх! А кому і горе і біда. Згадайте: адже дуже рідко оголошення по трансляції звучить чітко й зрозуміло. Частіше голос диктора ледве чути чи пробивається через такий свист, хрип, гуркіт, що зрозуміти нічого не можна. Дезінформовані такою «інформацією» пасажири в сум'ятті підхоплюють свої речі, біжать стрімголов на посадку чи, навпаки, на висадку, вискакують раніше часу на непотрібній зупинці — добре ще, якщо автобусній, а якщо залізничній?!

Хто жодного разу не потрапляв на гачок у такій ситуації і від душі не проклинав диспетчера, машиніста, водія і т. ін. — нехай кине в автора камінь.

Я не раз ставив запитання — чому? Чому мільйони людей повинні відчувати незручності, нервувати, хвилюватися, кудись запізнюватися, спотикатися і падати тільки тому, що якісь недбайли не відрегулювали як слід трансляцію, не навчили виконавців правильно користуватися цим дивом XX століття?

...Нетерплячий читач запитає: «Навіщо всі ці звичні житейські історії? Де ж шляхи до негайного поліпшення життя?». Майте терпіння.

* * *

...На кінцеву зупинку підходить автобус і гальмує приблизно в півтора метрах від високої брівки. До дверей, з яких щойно вийшли пасажири, кидається літня жінка з важкою ношею в руці й рюкзаком за спиною. Вона з бруківки намагається видряпатися на високу сходинку, видряпатися і падає...

У цей час водій автобуса вибирається з кабіни і, розминаючи затерплі ноги, підходить до автомобіля колеги з «Автосвіту».

— Як життя? — запитує «приватник».

— Яке там життя! Цілий день безплатно сміття вожу, —скривився водій автобуса.

У черзі старих людей, які вишикувалися на посадку, хтось гірко зітхнув: «Ми вже сміттям стали...».

...Померла людина. Ветеран війни, офіцер у відставці. Зовсім самітний. Єдина рідна душа — двоюрідна сестра, вже не молода і не зовсім здорова жінка. Вона і взяла на себе всі турботи про хвору людину, яка помирала —до операції, в лікарні, після операції...

Буквально вже на смертному одрі ветеран склав заповіт: квартиру і деяке майно — двоюрідній сестрі. Після закінчення передбаченого законом терміну, оформивши всі необхідні документи, жінка пішла в нотаріальну контору Шевченківського району Києва, щоб отримати належний за законом документ про право на спадщину. Нотаріус, молода жінка, зустріла її приголомшливим повідомленням: — Ми якось раніше не звернули уваги, але, оскільки заповіт складено на двоюрідну сестру, вам треба документально довести, що ви справді є двоюрідною сестрою.

— Пробачте, але як же це документально довести? У нас різні прізвища, наші матері-сестри народилися і жили в різних містах, минуло вже майже сто років...

Довелося їхати на батьківщину обох сестер — за довідками. Але архівів там після війни не залишилося.

Ходіння по інстанціях, нервування, хвилювання, серцеві напади... До честі молодої, недосвідченої жінки-нотаріуса вона сама, засумнівавшись у своїй компетенції, проконсультувалася у вищій інстанції. З'ясувалося, спадкоємцеві нічого не треба доводити.

...Ми всі одне одного обслуговуємо. А якби та жінка-нотаріус спізнилася на літак, не розчувши нечітке повідомлення аеропортівського черевомовника про час вильоту... А якщо б диспетчер аеровокзалу зірвалася зі сходинки автобуса, що зупинився далеко від брівки... А якби той перевізник «сміття» посковзнувся на непосипаному вчасно піском тротуарі й поламав собі ногу... А якби лінива, безвідповідальна двірничка даремно витратила три-чотири години на поїздку за продуктами на закритий базар в Ново-Троянді... А якби чиновник, котрий віддав наказ про закриття базару, прийшов (не дай, Бог!) на прийом до лікаря-онколога, а той переплутав результати аналізу, тому що був засмучений відмовою в отриманні спадщини... Як би вони ганьбили одне одного!

Пам'ятати б всім мудрі слова великого педагога: «Даруючи радість іншим, ти возвеличуєш себе».

Я розумію всю наївність свого заклику «Давайте самі рятувати одне одного!» — в теперішніх умовах. Адже відомо: свята наївність, віра в людську мудрість, правду й справедливість не раз ставали потужним двигуном великих звершень.

Перед зимою, коли нерідко замерзають чудові мрії, неодмінно настає бабине літо надії.

Олександр ЛЕБЕДЄВ,
журналіст.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Спорт

Біатлон

Крига скресла

Після відносних невдач відзначилися наші спортсмени. На етапі Кубка світу, що відбувався в Італії, жіноча збірна України посіла третє місце в естафеті. Перемогу здобули німкені.

Хокей

Матч зірок СЄХЛ

У реконструйованому Палаці спорту міста Гродно (Білорусь) відбувся перший в історії матч усіх зірок Східно-Європейської хокейної ліги. Збірна українських та латвійських клубів виграла в колективу, складеного з білоруських команд, — 6:5.

Бокс

Суто домашній парад

Свято на рингу, яке відбулося наприкінці минулого тижня в Київському цирку завдяки Національній лізі професіонального боксу України (президент Михайло Зав'ялов), представникам фракції «Батьківщина» у ВР (народні депутати: почесний президент НЛПБУ Станіслав Сафронов, Олег Білорус, Дмитро Гнатюк), мерові Києва Олександрові Омельченку, видалося на славу. «Парад чемпіонських поясів» — така назва турніру — виявився суто українським! Але про все по черзі.

Насамперед про титульні поєдинки. Без п'яти хвилин кандидат медичних наук, знаний боксер із Івано-Франківська Віталій Копитко (76,20 кг) у сьомому раунді виграв поєдинок у Террі Форда (США) технічним нокаутом і відібрав у нього звання інтерконтинентального чемпіона світу за версією WBA.

А апофеозом свята став бій за звання чемпіона світу за версією WBF 19-річного(!) севастопольця Олександра Ветуха (66.68 кг) і діючого на той час власника чемпіонського пояса, американця Генрі Х'юджиса. Все завершилося блискавично: юний українець уже в першому раунді нокаутував темношкірого суперника.

Були розіграні й пояси чемпіонів України. Інтерконтинентальний чемпіон за версією IBF, киянин Костянтин Швець (79,38 кг) у дуже важкому і безкомпромісному восьмираундовому поєдинку виграв за очками у свого краянина, дуже здібного дебютанта професіонального рингу Олександра Геращенка.

Високий клас продемонстрував киянин Олександр Гуров. Перший з українців чемпіон Європи, інтерконтинентальний чемпіон за версією WBA (важка вага) у шостому раунді здолав чемпіона України Костянтина Охрея (Краматорськ) — технічний нокаут.

Перша в історії боксу чемпіонка Європи, студентка КПІ Аліна Шатернікова подала предметний урок у рейтинговому бою студентці КДУ імені Тараса Шевченка Тетяні Бахоновій. Красивий поєдинок і перемога Шатернікової за очками. Щаслива Аліна одержала чудовий подарунок з рук київського мера — ордер на однокімнатну квартиру.

До речі, Олександр Омельченко, великий прихильник спорту, і боксу зокрема, підтримав ідею і обіцяв усіляку допомогу в побудові в Києві національного центру професіонального боксу. Тоді наші «золоті рукавички» тренуватимуться вдома, а не шукатимуть даху над головою в зарубіжних клубах.

Футбол

У московських залах

У Москві триває розіграш «Кубка Співдружності». До вашої уваги результати перших двох турів. Група А. «Ширак» (Вірменія) — «Сконто» (Латвія) — 1:3, «Динамо» (Україна, Київ) — «БАТЕ» (Білорусь) — 0:0, «Сконто» — «БАТЕ» — 3:1, «Динамо» — «Ширак» — 1:0 (Коновалов); Група В. «Жальгіріс» (Литва, Каунас) — «Зімбру» (Молдова) — 1:2, «Спартак» (Росія) — «Кяпаз» (Азербайджан) — 6:1, «Жальгіріс» — «Кяпаз» — 2:0, «Зімбру» — «Спартак» — 1:3. Сьогодні кияни зустрічаються зі «Сконто».

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *фрагмент матчу «Кубка Співдружності» — з м'ячем киянин Сергій Даценко.*

Фото Івана ТИМЧЕНКА (УНІАН).

Національні особливості нашого «дармоїдства»

У безробітних роботи вистачає

Ринок праці

Раніше їх називали дармоїдами, і в Кримінальному кодексі для покарання нероб була спеціальна стаття. 1991 року її скасували, і не зайнятих у виробництві матеріальних і духовних цінностей громадян почали називати просто — «безробітні».

Факт

За даними статистики, торік в Україні на обліку в службі зайнятості перебувало 2475,9 тисячі громадян, із них 2056,3 тис. мали офіційний статус безробітних. Сьогодні до «зайвих людей» на вітчизняному ринкові праці звикли. Проблема безробіття переросла в невиліковну з млявим перебігом і, схоже, довічну хворобу суспільства. Нині державний центр зайнятості може лише констатувати розвиток і перебіг цієї хвороби. На її ефективне лікування та профілактику грошей у Фонду зайнятості, на жаль, немає. А бюджетні кошти, що їх виділяють на боротьбу з безробіттям, можна порівняти хіба що з профілактикою грипу полівітамінами «Гексавіт». Як повідомив заступник директора Державного центру зайнятості (ДЦЗ) Василь Кучерук, поточного року на розв'язання проблем зайнятості планувано отримати від держбюджету 597 млн. грн. Із них на профнавчання передбачено 44 млн. грн., на виплату допомог з безробіття — 370 млн. грн., на організацію та проведення громадських робіт — більш як 13 млн. грн., на безвідсоткові кредити тим безробітним, які хочуть відкрити власний бізнес, —2,1 млн. грн.

Аргумент

Утім, безробіття, залишаючись соціальним явищем, усе-таки проблема економічна. Тотальна зайнятість, якою мірою надумана і притягнена за вуха, була можлива тільки за соціалізму. З переходом вітчизняної економіки до ринкових відносин країну захлеснула хвиля безробіття. Воно було легалізоване на законодавчому рівні, і профільні міністерства та відомства заповзято кинулися його ліквідовувати. Боротьба зводилася до нехтування реальної ситуації. Саме тоді з'явився термін «прихованого» безробіття — підприємства, не звільняючи своїх працівників, відправляли їх у довгочасні неоплачувані відпустки. Кілька років тому на парламентському рівні спробували узаконити статус часткового безробітного з відповідною матеріальною компенсацією. Але грошей на фінансування цієї акції в уряду не знайшлося.

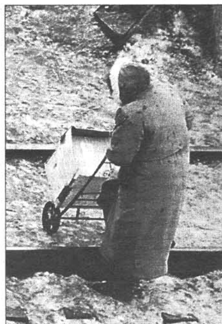
Спочатку з безробіттям намагалися боротися інтенсивними методами: створювали додаткові робочі місця, перепрофільовували і працевлаштовували громадян у галузях народного господарства, де потрібна була робоча сила. Потім зрозуміли — це економічно невигідне і невдячне заняття. Останніми роками державна політика зайнятості кардинально змінилася. Вона зводиться до відомого прислів'я про врятування потопаючих...

І все-таки в рапорті заступника директора ДЦЗ фігурують заходи з цього «врятування». Це і працевлаштування на постійну роботу в Україні та за кордоном, і сезонні роботи, і навчання, і перекваліфікація, і гарантована виплата допомоги з безробіття.

Коментар

Середній розмір допомоги за вимушеним дармоїдством в Україні становить 49 грн. при середній зарплаті в 180—190 грн. На одну робітничу вакансію в середньому припадає 24 бажаючих працевлаштуватися.

Попри офіційні повідомлення про зростання безробіття, дошки оголошень рясніють повідомленнями «Потрібні на роботу...», а більшість незатребуваних у державному секторі громадян працюють на благо тіньової економіки.

Національні особливості українського безробіття полягають у тому, що безробіття, по суті, в нас... немає. Є невідповідність попиту пропозиції вакансій, а також проблема оплати праці: науковець не хоче йти у двірники, бо він втрачає заробіток, що відповідає його кваліфікації.

Прогноз

За даними Державного центру зайнятості, 2000 року кількість незайнятих громадян, зареєстрованих у службі зайнятості, становитиме 3,2 млн. осіб. Із них статус безробітного отримає більш як 2,7 млн. Понад 2,1 млн. безробітних отримають допомогу.

Ольга ВАУЛІНА.

Місць немає

За словами директора Кіровоградського обласного центру зайнятості Марини Родіонової, вже до кінця цього року незайнятого населення в області буде більш як 83 тисячі осіб. Це на дванадцять тисяч більше, ніж за підсумками минулого, 1999 року.

Безробіття зростає через масові звільнення робітників на підприємствах області. Сьогодні в середньому на одне робоче місце претендують тридцять чоловік. Рік тому ця цифра була майже на третину менша. У деяких районах кількість бажаючих на одну вакансію значно перевищує середньостатистичний показник. У Знам'янському районі — 50, у Світловодському — 80, і безперечним лідером цієї сумної статистики є Маловисківський район. Тут на одного працівника зафіксовано 140 безробітних.

Дещо пом'якшити ситуацію мають підписані головою облдержадміністрації Василем Мочним «Основні напрями реалізації програми зайнятості населення Кіровоградської області в 2000 році». Однак, як і інші державні програми, ці заходи мають фінансуватися із бюджету. Тож говорити зарано про їхню ефективність до прийняття Верховною Радою державного бюджету України.

— Торік за кошторисом нам потрібно було п'ятнадцять мільйонів гривень, — каже Марина Родіонова. — На цей рік потрібно двадцять п'ять мільйонів. А скільки отримаємо насправді, поки що невідомо...

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Рабство за наймом

Постав хату з лободи, але в таку не веди

Проблема житлозабезпечення актуальна для мешканців і столиці, і регіонів. Кому не хотілося б мати своє житло? Особливо в нових будинках з підвищеною комфортністю. Державні й приватні фірми наближаються до європейської якості й стандартів. Тільки не завжди виходить. Дізнаєшся, буває, про деякі особливості вітчизняного будівництва і мимоволі поспівчуваєш новоселам. Мій знайомий працює найманцем на будівництві житлового будинку в Києві по вулиці Полярна, 8.

Масове безробіття у провінції, розповідає він, змушує людей шукати заробітку у великих містах. У газеті «Авізо» знайшов оголошення: будівельній організації потрібні муляри з оплатою в 500 гривень. Для оформлення документів треба мати лише паспорт та ідентифікаційний код. Давай розписку за техніку безпеки, що не боїшся висоти — і одягай спецівку. Все це викликало деяке здивування, бо професійний рівень майже не перевіряли. Працювати —вахтовим методом по 12 годин на день, і так два тижні. Спецодяг та інструмент приносиш із собою. Казали, що більше двох вахт ніхто не витримував, але віри не йняв.

Усе почало проявлятися в процесі роботи. Майже всі — іногородні найманці, а тому й умови праці створено відповідні. Працювати довелося на висоті без страхувального пояса, який мав би прикріплюватися до контрольного троса. Вночі — погане освітлення. Вентиляційні шахти завжди відкриті, необачні часто туди падають. Покалічишся —на лікарняний не розраховуй. Цього не передбачено.

Тепер щодо самого будинку. В ніч із 7 на 8, коли всі працювали, в одному під'їзді обвалилися сходові марші одразу на 14 поверхах. На щастя, 40-тонна маса нікого не накрила. Хтось викликав «Магнолію ТВ», але телевізійників не пустили без спеціального дозволу. Потім з'ясувалося, що східці купували бракован і — бетон без арматури. За два дні робітники все оперативно відновили. Проте роботи велися нашвидку й неякісно. Тому й тепер боязко ходити цими східцями. Опорні стіни на кожному поверсі мали б скріплюватися залізобетонним поясом, але заливається тільки бетон. Як правило, цемент замішують у пропорції один до семи, замість один до чотирьох. На різниці хтось «робить» собі непогані гроші, тоді як стіни тримаються на чесному слові. Деінде можна побачити навіть не прямокутні стіни. Достатньо легкого струсу або просідання грунту, щоб новоспоруда розсипалася.

Щодо обіцяної оплати праці. За попередніми умовами, кожен муляр має покласти за зміну два куби цегли (1600 штук). Мають платити 32 гривні за куб, але нараховують чомусь 23 гривні. Цементні шви між цеглою мають бути один сантиметр, але оскільки їх кладуть на око, то зазвичай буває десь 9 мм, тому за вахту бригаді нараховують щонайменше 100 кубів штрафних за недотримання стандартів. Висотні та нічні надбавки додатково не оплачують, а тому зарплата замість обіцяних 500 становить близько 300. Папір терпить, найманці також.

Записав Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Від редакції:

Житло для кожного — це щось святе. Недарма кажуть: мій дім — моя фортеця, та, на жаль, нині цим не кожен може похвалитися, бо вищезгадана «фортеця», за певних обставин, може перетворитися на домовину. Хотілося б сказати всім профільним, перевіряючим установам, що за потреби редакція може надати конкретну інформацію, яка б допомогла зробити перевірку на об'єкті.

ЗАТ «Укропткульттовари»

оголошує про проведення загальних зборів акціонерів 15.03.2000 року о 12-й годині за адресою:
м. Одеса, вул. Балківська, 4.

Порядок денний:

1. Звіти президента, ревізійної комісії, та ради акціонерів за 1999 рік. Про виплату дивідендів за 1999 рік.
2. Розподіл акцій, викуплених товариством у своїх акціонерів.
3. Збільшення (затвердження збільшення) статутного фонду шляхом додаткового випуску 1416 простих іменних акцій номінальною вартістю одна гривня та їх розподіл між акціонерами.
4. Зміни до статуту та установчого договору.
Проект — п.5.2. и 5.2.1. викласти в наступній редакції:
5.2. Статутний фонд Товариства становить 5700 грн.
5.2.1. Статутний фонд поділено на 5700 простих іменних акцій номінальною вартістю одна гривня, які розподілені загальними зборами між акціонерами.

Президент ЗАТ.

Арбитражный Суд Автономной Республики Крым (333005, Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по заявлению Проминвестбанка Украины возбудил дело о банкротстве ЧП «Дионис» (Дело № 2-6/8935), юр. адрес: Ялта, ул. Калинникова, 5, кв. 9, тек. счет 26008301440064 в Крымском региональном управлении Проминвестбанка Украины.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Черкаської області м. Черкаси, бул. Шевченка, 307 порушив справу № 08/38 про банкрутство КСП ім. Кірова села Селище Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, р/р № 26004200063001 в Корсунь-Шевченківському відділенні АКБ «Україна», МФО 354154, код ЕДРПОУ 03792450.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дати опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Днепропетровской области возбудил дело № Б26/223-99 о банкротстве областного дома культуры «Украинский дом» (49070, г. Днепропетровск, ул. Ленина, 9, р/с № 2600710139901 в областной дирекции АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305017).

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования данного объявления по адресу: 49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а, Арбитражный суд Днепропетровской области.

Арбітражний суд Луганської області (Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Луганськгазбуд» (м. Луганськ, вул. Краснодонська, 19, р/р 2600930101133 в Луганській обласній дирекції Укрсоцбанку, МФО 304018, код 03335631).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (83105, г. Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбудил дело о банкротстве № 5-65 Б государственного открытого акционерного общества «Горномонтажное управление «Монтажник» (85323, г. Димитров-3, ул. Ватутина, 51), р/с 26002301600118 в АК ПИБ Украины г. Димитрова, МФО 334806.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (83105, г. Донецк-105, бульвар Пушкина, 34) возбудил дело № 5-375Б о банкротстве малого предприятия ввиде общества с ограниченной ответственностью фирма «Ставрон» (83086, г. Донецк-86, ул. Горького, 39; текущий счет 26002301531378 в Киевском отделении Проминвестбанка г. Донецка, МФО 334271, код ОКПО 20363555).

***ТОВ «ПОЛІ—СЕРВІС»**, код 30222650, зареєстроване 08.02.99 р. Харківською районною держадміністрацією Києва, повідомляє про зменшення свого статутного фонду.*

Претензії приймають за адресою: Київ, вул. Березняківська, 22, тел. 553-56-51.

Арбітражний суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-в) порушив справу про банкрутство ТОВ «Магазин «Сучасний» м. Київ (04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 126/2, р/р 26007200002506 Міськдирекція «Укрсоцбанк» АКБ «Укрсоцбанк»).

Заяви санаторів та претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня публікації оголошення.

До уваги акціонерів ВАТ «Ковельнафтопродукт»!

Повідомляємо, що чергові загальні збори акціонерів ВАТ «Ковельнафтопродукт» відбудуться 17 березня 2000 р. о 10-й год. за адресою: м. Ковель, вул. Луцька, 21 (головний офіс).

Порядок денний:

1. Затвердження рішень та звіту спостережної ради товариства.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт правління про господарську діяльність за 1999 рік.
4. Затвердження річного звіту та балансу за 1999 рік.
5. Внесення змін до статуту товариства (прийняття нової редакції статуту).
6. Прийняття рішень з делегування раді товариства (спостережній раді) функцій, що належать до компетенції загальних зборів акціонерів. Вибори членів ради товариства та голови ради.
7. Вибори ревізійної комісії.

Реєстрація учасників зборів з 8 год. 30 хв. до 9 год. 45 хв. у день скликання зборів за місцем їх проведення.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати при собі паспорт або документ, що посвідчує особу, сертифікат акцій; представникам акціонерів та юридичним особам — довіреність, оформлену згідно з чинним законодавством.

Довідки за телефонами: (8-03352) 2-51-78, 2-40-10.

З повагою Правління ВАТ «Ковельнафтопродукт».

ВАТ «Інститут прикладної інформатики»

повідомляє, що 10 березня 2000 року о 15 годині у приміщенні Будинку вчених НАН України за адресою: м. Київ, вул. Володимирська, 45-а — відбудуться чергові загальні збори акціонерів ВАТ «Інститут прикладної інформатики» (ІПрІн).

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати діяльності ВАТ «ІПрІн» у 1999 році.
2. Звіт ревізійної комісії ВАТ «ІПрІн».
3. Звіт спостережної ради ВАТ «ІПрІн».

Пропозиції та побажання просимо подавати в організаційну комісію за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, № 23-Б або за тел. (044) 225-60-64 та 234-35-50 з 10.00 по 17.00, крім суботи та неділі.

Правління ВАТ «ІПрІн».

Новозаводський райвідділ Пенсійного фонду України Чернігова повідомляє, що Арбітражним судом Чернігівської області (250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушено справи про визнання банкрутами:

товариства з обмеженою відповідальністю «Сантехнік» (Чернігів, вул. Індустріальна, 11, код 14252521, р/р 2600630102700 в КБ «Демарк») — справа 4/188б;

дочірнього підприємства управління виробничо-технічної комплектації ЗАТ «Чернігівоблбуд» (Чернігів, вул. Ціолковського, 11а, код 0447885, р/р 2600230103200 в обласній дирекції Укрсоцбанку) — справа 4/187-б.

Государственная налоговая инспекция в Киевском районе Одессы сообщает, что арбитражным судом Одесской области возбуждены дела о банкротстве:

1. № 17-21/7463 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Гелиос-Ойл», юридический адрес: г. Одесса, пр-т ак. Глушко, 11-е, р/с 26007126461 в АКБ «Морской транспортный банк» г. Одессы, МФО 328168.

2. № 17-21/5359 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью Торговый дом «Юран», юридический адрес: г. Одесса, пр-т М. Жукова, 2, р/с 26006202458001 в ОПЕРО АКБ «Украина», МФО 328566.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента опубликования объявления по адресу: г. Одесса, проспект Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Уважаемые акционеры ОАО «Азов»

В повестке дня общего собрания акционеров назначенного на 05.02.2000 г. произошли изменения. Вносится дополнительный вопрос: об утверждении независимого регистратора ОАО «Азов».

Правление ОАО «Азов».

---

*Збори учасників **ТзОВ з іноземними інвестиціями «Нортел Україна-ЛТД.»** повідомляють про зміну назви товариства на ТзОВ з іноземними інвестиціями «Нортел Нєтворкс Україна Лтд.»*

Арбітражний суд Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 6/308-б про банкрутство ДП ЗАТ «Управління механізації будівництва» Вибір» м. Херсона (73000, м. Херсон, вул. Макарова, 44; р/р 260083013146 в ФХ КБ «Західінкомбанк», МФО 352327, код 24116061).

К сведению акционеров ЗАО «Надія»

Общее собрание акционеров ЗАО «Надія» состоится 11 марта 2000 года в 11 часов по адресу: г. Киев, ул. Р. Роллана,13.

Повестка дня:

1. Об изменениях в составе органов управления ЗАО «Надія».
2. Об изменениях в структуре управления ЗАО «Надія».
3. Об изменениях в штатном расписании ЗАО «Надія».
4. Об изменениях в составе акционеров ЗАО «Надія».
5. Об изменении организационно-правовой формы ЗАО «Надія».
6. О внесении изменений в устав и учредительный договор ЗАО «Надія».

Регистрация участников собрания — 11 марта 2000 года в 10 часов в помещении ЗАО «Надія». При себе иметь паспорт.

Правление ЗАО «Надія».

Уважаемые акционеры! ОАО «Фирма «Техносервис»

4 марта 2000 г. по адресу: г. Луганск, ул. Братьев Божко, 80, состоится собрание акционеров ОАО «Фирма «Техносервис».

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 1999 г.
2. Отчет наблюдателя совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Избрание органов правления:
— правления;
— ревизионной комиссии;
— наблюдательного совета.
5. Внесение изменений в устав общества.
6. О дивидендах за 1999 г.
Начало регистрации с 9.00 до 10.00.
Начало собрания в 10.00.

Телефони для справок:
(0642) 55-53-47, 55-53-49.

Арбітражний суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) за заявою ЗАТ «Майбел» м. Сімферополь порушив справу № 17-3/7274 про банкрутство ДП «Молочная кухня Малыш» МЧП «Принцесса» (юридична адреса: 65000, м. Одеса, вул. Толбухіна, 14; банківські реквізити: р/р № 2600930014479 в ООД Укрсоцбанку м. Одеси, МФО 328016, код ЄГРПО України 24525701).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Харьковской обл. (310022, г. Харьков, площадь Свободы,5, Госпром, 8-й подъезд) возбуждено дело № 10152/7-72 о признании банкротом частной производственно-коммерческой фирмы «Лиолана» (юридический адрес: 310012, г. Харьков, Октябрьский р-н, ул. Полтавская дорога, 119, к.21), р/с 260010179 в Харьковском филиале «Регион-Банк», МФО 351975, код 23002059.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражный суд Днепропетровской области (49600; г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а), возбудил дело о банкротстве № Б2/234-99 в отношении научно-производственного внедренческого частного предприятия «Факториал», (юр. адрес: 49101, г. Днепропетровск, ул. Свердлова, 18/47, р/с 26001200134001 в Нагорном отд. АК АПБ «Украина», МФО 306618, код ОКПО 19089008.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 175/8-10 про банкрутство Рахнівського ССТ (288120, с. Рахни Лісові, Шаргородського району, Вінницької обл., р/р 26004200215001 а АПБ «Україна»), м. Шаргород, МФО 302377, код 01741477).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд м. Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 23/39 про визнання банкрутом ТОВ із 100% іноземним капіталом «П. С. Д.». Юридична адреса: м. Київ, вул. Металістів, 17; р/р № 26000030563001 в АКБ «Інтербанк», МФО 300216, код 21666571.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються у місячний термін від дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Закарпатської області (м. Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу № 6/207 про визнання банкрутом малого підприємства «Діоніс», що розташоване за адресою: Закарпатська область, м. Мукачеве, вул. Донського, 6-г, кв. 7, поточний рахунок боржника № 26001301235714 у відділенні Промінвестбанку м. Мукачеве, МФО 312174.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Просимо вважати Свідоцтво про державну реєстрацію журналу «Український калейдоскоп» недійсним у зв'язку з його втратою.

***Правління ЗАТ «Побутрадіотехніка»** повідомляє, що загальні збори акціонерів, раніше призначені на 26 січня 2000 року (оголошення надруковане в газеті «Голос України» від 7.12.99 р.), переносяться на 14 березня 2000 року на той само час і з тим самим порядком денним.*

У номер

■ Київ

Мистецтво із Петриківки

СЬОГОДНІ в Національному культурному центрі «Український дім» відкривається виставка творів народного художника України Марфи Тимченко. Велика майстриня більш як півстоліття плідно працює в народному живописі, представляючи своєрідний стиль українського бароко — петриківський розпис. Зрештою, завдяки їй це мистецтво знають у всьому світі. Вагомий внесок її і в утвердження одного з оригінальних напрямів — декорування українського фарфору. Національна спілка майстрів народного мистецтва України висунула Марфу Тимченко на здобуття Державної премії ім. Т. Шевченка.

■ Миколаїв

Якщо ти потрапив у біду

У Миколаєві розпочав роботу пейджинговий канал зв'язку для надання допомоги неповнолітнім, що потрапили в біду. Відтепер і дитина, і дорослий можуть будь-коли, навіть уночі, набравши три цифри (002), передати повідомлення абоненту № 2000 (це і є пейджер довіри). Працівники служби у справах неповнолітніх оперативно проаналізують отриману інформацію й вживуть невідкладних заходів. Перші повідомлення (а вже були дзвінки з проханням захистити від свавілля батьків-алкоголіків та вуличних «отаманів», щодо місць скупчення безпритульних, спроб дорослих залучити дітей до жебрацтва й бродяжництва тощо) засвідчили, що нововведення добре прислужиться справі захисту неповнолітніх від незгод нинішнього життя-буття.

■ Одеса

Нехай клас покаже клас!

СЬОГОДНІ в Одесі вперше відбудеться дещо незвичний конкурс класних керівників загальноосвітніх шкіл. Причому прийдуть вони до Палацу дітей та молоді не самі, а разом зі своїми учнями. Щоби в дії представити сценарій класної години та усіх інших заходів, які зазвичай відбуваються у шкільні будні. Переможцями, отож, стануть ті педагоги, чий клас у конкурсі покаже, як то мовиться, найвищий клас.

■ Кіровоград

Цікавий «Діалог» з читачем

СЬОГОДНІ колеги з кіровоградської обласної газети «Діалог» відзначають десятирічний ювілей видання.

Газета «Діалог» є своєрідним нерозгаданим феноменом. Її журналісти не ганяються за політичними та іншими сенсаціями, не пропонують читачеві гострих репортерських матеріалів на злобу дня. Обмежуються корисними порадами, житейськими історіями тощо... Та популярність газети важко переоцінити. Сьогодні «Діалог» є найтиражнішим виданням у області. Газета має шістдесят тисяч передплатників, а разом із додатками «Домашній лікар» та «Домашній адвокат» —більш як сто десять тисяч.

■ Чернігів

Знешкоджено підпільну гуральню

Минулими вихідними співробітники міліції Чернігова у районі Шерстянки на вулиці Текстильників припинили роботу великої підпільної гуральні. В антисанітарних умовах злочинна група закорковувала у куплені в населення пляшки розведений спирт сумнівної якості. Під час операції затримано й кількох реалізаторів.

■ Дніпропетровськ

Прометей ліг на тимчасове «медобстеження»

Якщо сьогодні хтось потрапить у Дніпродзержинськ, то буде дуже здивований. Бо не угледить на 25-метровому постаменті 3,5-метрової фігури легендарного Прометея. Він був символом «залізного» міста майже 80 останніх років. Куди ж подівся Прометей? У міськвиконкомі заспокоїли: символ повернеться. Скульптуру тимчасово демонтовано для обстеження «стану здоров'я» і реставрації.

Свята

Поєдналися навіки

Минула субота була означена Днем Соборності України. Це свято назавжди увійшло в історію нашого народу. З цієї нагоди в багатьох містах та селах України відбулися усілякі заходи. Зокрема, в столиці цього дня біля пам'ятника М. Грушевському зібралося багато люду, щоб покласти квіти і ще раз засвідчити, що ми єдиний народ. А біля підніжжя пам'ятника Святому Володимиру, освяченою на Водохреще джерельною водою, завезеною з усіх історичних місць України, було наповнено єдину чашу для здійснення обряду причастя. У Каневі Черкаської області відвідувачі побували на виставці наукової, публіцистичної та художньої літератури. В експозиції —праці М. Грушевського, В. Винниченка, М. Шашкевича, Ю. Липи. А от у Кіровограді на науково-практичній конференції, присвяченій об'єднанню українських земель, її учасники вирішили звернутися до міської влади з клопотанням про перейменування вул. 50-річчя Жовтня на Соборну та про спорудження пам'ятника В. Винниченку.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Сьогодні — воістину найвеселіший і найжаданіший для кожного студента день — Тетянин

Віват, Тетяно!

Мало хто знає, чому саме ця свята взяла під своє покровительство непосидющу студентську братію, але це, зрештою, і не обов'язково. Досить вже того, що залишилася позаду важка зимова сесія і настали канікули. І перед тим, як розійтися на відпочинок, можна собі дозволити, ба навіть потрібно як слід розважитися, щоб струсити зі своїх пліч переживання останніх тижнів.

До слова, про проблеми. Хоч як сумно, але свята Тетяна не зможе розв'язати їх за саму людину. Проте може посприяти. Так би мовити, дати шанс. Скажімо, недаремно саме у Тетянин день в Одесі розпочинає свою роботу II регіональна виставка «Студент XXI століття». У виставковій залі АТ «Експоцентр-Одеса» буде представлено студентські науково-технічні розробки. А крім того, працюватиме центр реалізації професій та працевлаштування — а це вже безпосередній шанс для молодої людини знайти роботу чи хоча б підробіток.

Однак не треба забувати й про іменинниць. Усі Тетяни можуть сьогодні сміливо приймати вітання та скликати гостей. До речі, саме так і вчинила відома одеська художниця Тетяна Біновська. Сьогодні в Морській галереї міста відкривається її персональна виставка, що так і називається — «Тетянин день». На розсуд відвідувачів представлено близько 40 робіт, сповнених лірizму та поетичності.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ,
Георгій ВОРОТНЮК.

Київ—Одеса.

Фотофакт

Учора представники Союзу «Чорнобиль» пікетували будинок Кабінету Міністрів, протестуючи проти наміру уряду скасувати пільги учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чужих дітей не буває

Учора на прес-конференції прокурор Запорізької області Петро Зубков висловив занепокоєння зростанням дитячої злочинності. Майже десята частина із 2166 скоєних підлітками злочинів — справа рук юнаків та дівчат, які ніде не вчаться. Ще страшнішим є омолодження підліткової злочинності: торік діти віком від 11 до 14 років вчинили 129 суспільно-небезпечних дій.

Прокурора області не задовольняє те, що торік справи про притягнення до адміністративної відповідальності батьків, які ухилялися від своїх обов'язків, порушувалися лише за ініціативою органів прокуратури та внутрішніх справ. Міські та районні служби у справах неповнолітніх цю роботу взагалі не проводили.

Володимир ДУПАК.

Зворотний зв'язок

Просили допомогти матеріально, а отримали моральну підтримку

Телефонний апарат був червоний від дзвінків. Утім, як і обличчя особи, що чергувала цього дня на «прямому дроті». Міністрові соціальної політики і праці Івану Саханю пощастило — його співрозмовниками були представники найактивнішої частини населення — пенсіонери, ветерани війни і праці, інваліди. Саханю довелося «оддуватися» за помилки і прорахунки в роботі попереднього уряду, а в деяких випадках відповідати і за діяльність своїх давніх попередників — соціальних міністрів. Люди скаржилися на маленькі пенсії і допомоги з інвалідності, вимагали путівок на оздоровлення, просили допомогти у працевлаштуванні і поліпшенні житлових умов, наполягали на аудієнції в міністра...

На двогодинному сеансі прямого контакту з народом соціальний міністр (треба віддати йому належне) показав себе розумним, тямущим співрозмовником, тонким психологом і просто вихованою людиною. Всім, хто додзвонився цього дня, поталанило: їхні особисті справи, образи і вимоги занотував сам міністр і найближчим часом обіцяв у всьому розібратися. Часом Іван Сахань не поспішав попрощатися з тим, хто телефонував, а проводив з ним політінформацію із соціальним ухилом. Діяло чудово. Приміром, пенсіонерка Ніна Іванівна з Вінницької області розповіла міністрові, що пропрацювала 16 років на тракторі в колгоспі, а одержує пенсію в 46 грн. Іван Якович поспівчував Ніні Іванівні і не тільки прочитав їй лекцію про важке фінансове становище в країні, а й повідомив, що на пенсійне забезпечення 5,6 млн. сільських пенсіонерів щомісячно необхідно 300 млн. грн., а сільське господарство нічого практично не відраховує у Пенсійний фонд, і грошей взяти нізвідкіля — мовляв, залюбки допомогли б, та поки нічим...

Отже, набирайтеся терпіння, громадяни, вам не вперше, а міністр зробить усе можливе, щоб змінити ваше життя на краще. Дзвоніть і вас почують!

Ольга ВАУЛІНА.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 175686.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311013.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com